

Algemene Administratieve Bepalingen

Art. 1	Toepassingsgebied	2
Art. 2	Definities.....	2
Art. 3	Interpretatie	3
Art. 4	Offerteaanvraag en offerte	4
4.1	Offerteaanvraag	4
4.2	Offerte	4
Art. 5	Totstandkoming van het Contract.....	6
5.1	Voorafgaande kennisneming en evaluatie van de werken door de Aannemer	6
5.2	Aard van het Contract	6
5.3	Vorming en bewijs van het Contract	7
5.4	Bestanddelen van het Contract – Rangorde	7
5.5	Uitsluiting van de algemene aannemings- en / of verkoopvoorwaarden van de Aannemer	7
Art. 6	de uitvoering van de aanneming	8
6.1	Gelijktijdige opdrachten	8
6.2	Naar de regels van de kunst en het beroep, en de naleving van de vigerende wetten en reglementen	8
6.3	Toegang tot het beroep	8
6.4	Sociale en fiscale verplichtingen	8
6.5	Vorbereidende maatregelen	9
6.6	Vertegenwoordiging van de Aannemer	10
6.7	Onderaannemers	10
6.8	Personeel van de Aannemer	10
6.9	Voortgang van de werken	11
6.10	Werfafspraken	11
6.11	Veiligheids- en preventiemaatregelen	12
6.12	Bodemverontreiniging	12
6.13	Afbraakwerken	12
6.14	Overdracht van eigendom en risico's	13
6.15	Wijzigingen - Werken in meer of in min	13
6.16	Regiewerken	13
6.17	Uitvoeringstermijn	13
6.18	Toelevering van de benodigde stukken, materialen en producten ter uitvoering van de werken	15
6.19	Controles en proeven	15
6.20	Documenten te bezorgen door de Aannemer	16
6.21	Aansprakelijkheid van de Aannemer	16
6.22	Verzekeringen	17
Art. 7	Opleveringen - garantie - en onderhoudstermijn	17
7.1	Voorlopige oplevering	17
7.2	Garantie- en onderhoudstermijn	18
7.3	Definitieve oplevering	18
7.4	Bewijswaarde proces-verbaal van oplevering	18
Art. 8	Betalingen	18
Art. 9	Bankgarantie / Borgtocht	19
Art. 10	inbreuken – einde van het contract	19
10.1	Het in gebreke blijven van de Aannemer	19
10.2	Einde van het Contract	20
Art. 11	diverse bepalingen.....	21
11.1	Intellectuele eigendomsrechten	21
11.2	Publiciteit	21
11.3	Handelsmerk	21
11.4	Vertrouwelijke Informatie	22
11.5	Niet-hoofdelijke aansprakelijkheid	22
11.6	Rechtsafstand	22
11.7	Overdracht van het Contract	23
11.8	Opschorting -retentierecht – verrekening	23
11.9	Briefwisseling	23
11.10	Loyauteit	23
11.11	Geldigheid	23
11.12	Verwerking van persoonsgegevens door de Bouwheer	23
Art. 12	toepasselijk recht - geschillen	24

Art. 1 TOEPASSINGSGEBIED

- 1.1 Onderhavige Algemene Administratieve Bepalingen zijn van toepassing op zowel offerteaanvragen, offertes (al dan niet als antwoord op een offerteaanvraag) als op Contracten die de Bestelling van werken beogen in het kader van nieuwbouw- , verbouwing - , renovatie- en/of inrichtingsprojecten door de Bouwheer.

Art. 2 DEFINITIES

- 2.1 **Aanbestedingsdossier:** het geheel van documenten die de offerteaanvraag uitmaken. Het bestaat uit de volgende delen:
- a) **de Algemene Administratieve Bepalingen (AAB):** de bepalingen die, behoudens expliciete afwijking, van toepassing zijn op alle Aannemingen;
  - b) **de Bijzondere Administratieve Bepalingen (BAB):** de bepalingen bedongen in het kader van een Contract. De BAB kunnen de AAB verduidelijken, aanvullen en zelfs wijzigen. De BAB kunnen opgenomen zijn in de Verbintenisakte of het voorwerp zijn van afzonderlijke documenten; in dit laatste geval verwijst de Verbintenisakte er uitdrukkelijk naar;
  - c) **de Technische Bepalingen:** eventueel bestaand uit twee delen:
    - i) de Algemene Technische Bepalingen (ATB);
    - ii) de Bijzondere Technische Bepalingen (BTB);
  - d) de plannen, de detailtekeningen en eventueel het werfinrichtingsplan;
  - e) de meetstaten;
  - f) de planning;
  - g) het eventueel veiligheids- en gezondheidsplan
- 2.2 **Aannemer:** de Inschrijver wiens offerte wordt aanvaard door de Bouwheer en die de werken uitvoert in opdracht van de Bouwheer.
- 2.3 **Aanneming of Lot:** de uitvoering van het Project wordt opgesplitst in diverse gespecialiseerde onderdelen. Met Aanneming of Lot wordt het geheel van de werken voor zo een onderdeel bedoeld. De Loten voor het Project worden aangeduid in het Contract.
- 2.4 **Algemene Technische Bepalingen (ATB):** de technische beschrijving van (een) Lot(en) zoals opgesteld door de Bouwheer.
- 2.5 **Architect:** de door de Bouwheer aangestelde persoon die belast is met het ontwerp en de controle van de uitvoering van het Project.
- 2.6 **Bestelling:** een Bestelling van werken. Het begrip Bestelling omvat zowel de precontractuele als de contractuele Bestellingen. Precontractuele Bestellingen zijn deze welke nog door de Aannemer dienen aanvaard te worden. Contractuele Bestellingen echter beogen hoofdzakelijk deze welke gelijktijdig door de Aannemer aanvaard zijn en die daarom het Contract vormen; zij kunnen ook betrekking hebben op Bestellingen die in volledige overeenstemming met de offerte van de Aannemer geplaatst zijn binnen de door de offerte voorgeschreven optietermijn.
- 2.7 **Bestelling van werken:** elke opdracht tot het uitvoeren van (een) Aanneming(en).
- 2.8 **Bijzondere Technische Bepalingen (BTB):** de projectspecifieke technische beschrijving van (een) Lot(en) die de ATB aanvult en specificeert.
- 2.9 **Bouwheer :** de tot de Groep behorende rechtspersoon die de offerteaanvraag uit geeft en / of in wiens opdracht de werken worden uitgevoerd en die binnen het Projectteam over de finale beslissingsbevoegdheid beschikt.
- 2.10 **Contract:** het aannemingscontract geregeld door de onderhavige AAB, gesloten tussen de Bouwheer en de Aannemer met als voorwerp een Bestelling van werken.
- 2.11 **Coördinator inzake veiligheid en gezondheid:** de Coördinator inzake veiligheid en gezondheid is belast met de veiligheidscoördinatie tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk en de verwezenlijking van het bouwwerk, in de zin van de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en het Koninklijk besluit betreffende de tijdelijke en mobiele bouwplaatsen van 25 januari 2001.
- 2.12 **Dagen (Uren, Weken, Maanden, Jaren):** kalenderdagen (-uren, -weken, -maanden, -jaren).
- 2.13 **Gemachtigd vertegenwoordiger:** de natuurlijke perso(o)n(en) die de Bouwheer rechtsgeldig kan (kunnen) vertegenwoordigen.

- 2.14 **Groep:** de groep van ondernemingen waartoe BNP Paribas Fortis NV behoort. BNP Paribas Fortis NV is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht, btw nummer BE 0403.199.702, RPR Brussel, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Warandeborg 3. De notie "Groep" dient geïnterpreteerd te worden in overeenstemming met de betekenis van groep zoals gedefinieerd in artikel 2, § 12 van de Europese Richtlijn 2002/87/EG van 16 december 2002.
- 2.15 **Hoofdaannemer:** de Aannemer die belast is met de werforganisatie en werfinrichting. Tenzij anders bepaald in de BAB is de Hoofdaannemer de Aannemer van het Lot1 : ruwbouwwerken.
- 2.16 **Inschrijver:** de persoon die een offerte indient.
- 2.17 **Intellectuele eigendomsrechten:**
- a) auteursrechten, patenten, databankrechten en rechten met betrekking tot handelsmerken, ontwerpen, know-how en bedrijfsgeheim (al dan niet geregistreerd);
  - b) aanvragen voor registratie, en het recht om een registratie aan te vragen, voor om het even welk van die rechten; en
  - c) alle andere intellectuele eigendomsrechten en equivalente of soortgelijke vormen van bescherming die om het even waar ter wereld bestaan.
- 2.18 **Nevenaannemers:** de overige Aannemers naast de Hoofdaannemer.
- 2.19 **Normale werkuren:** tussen 7u en 19u
- 2.20 **Onderaannemer:** de persoon die in opdracht van de Aannemer het geheel of een deel van de werken uitvoert.
- 2.21 **Ontwerper:** de term Ontwerper slaat op de partijen in artikels 2.5 en 2.27 ieder voor hun ontwerpverantwoordelijkheid.
- 2.22 **Project:** nieuwbouw, verbouwing, renovatie en/of inrichting van een onroerend goed te realiseren in opdracht van de Bouwheer.
- 2.23 **Projectleider:** de afgevaardigde van de Aannemer die instaat voor de leiding en het toezicht op de werken, bevoegd is om beslissingen te nemen in naam van de Aannemer en de werfvergaderingen bijwoont.
- 2.24 **Projectmanager:** de afgevaardigde van de Bouwheer die instaat voor de opvolging van het Project.
- 2.25 **Projecttaal:** taal van het gewest waar het Project wordt uitgevoerd.
- 2.26 **Projectteam:** de partijen in artikels 2.5, 2.9, 2.11 en 2.27 vormen het Projectteam.
- 2.27 **Studiebureau:** het bureau aangesteld door de Bouwheer, dat belast is met het ontwerp en de controle van de uitvoering van een deel of het geheel van een Project, met betrekking tot technische installaties, stabiliteit; akoestiek, milieu, en dergelijke meer.
- 2.28 **Uitvoeringsdossier:** alle delen van het Aanbestedingsdossier die deel uitmaken van het Contract.
- 2.29 **Verbintenisakte:** elk document, ongeacht de vorm van de drager, dat de sluiting van het Contract vaststelt (bijvoorbeeld: de bestelbon van de Bouwheer vergezeld van, naargelang het geval, een offerte, de inschrijving op een aanbesteding of de overeenkomstige aanvaarding van de Aannemer; of een geschrift, ondertekend door de Bouwheer en de Aannemer, dat de Contractsluiting vaststelt).
- 2.30 **Werfleider:** de persoon die voor de Aannemer, onder het toezicht van de Projectleider, de werken dagelijks op de werf opvolgt.
- 2.31 **Werkdagen:** alle dagen behoudens de zaterdagen en zondagen, de wettelijke feestdagen, de in de sector van het bouwbedrijf vastgelegde vakantiedagen, de dagen waarop, zoals door de Bouwheer werd erkend, de uitvoering van het werk wegens het slechte weer of de gevolgen ervan, gedurende tenminste vier uur onmogelijk was of zou zijn geweest en in voorkomend geval de verlofdagen van de Bouwheer.

Art. 3 INTERPRETATIE

- 3.1 Geen bepaling van deze AAB of van de Verbintenisakte zal tegen een partij uitgelegd worden om de enkele reden dat deze partij verantwoordelijk was voor het opstellen van de betreffende bepaling. Woorden aangeduid in het enkelvoud zullen het meervoud omvatten en omgekeerd. Grammaticale varianten van een gedefinieerde term zullen de mening hebben zoals uiteengezet in de betreffende definitie, aangepast om redelijkerwijze het verschil en de context waarin deze variante wordt gebruikt, uit te drukken. De woorden "begrijpen in", "inbegrepen", "inclusief" worden gebruikt om aan te duiden dat de opsomming niet exhaustief is. Verwijzingen naar artikels zijn verwijzingen naar artikels in deze AAB tenzij anders aangeduid. De titels in deze AAB en in de Verbintenisakte zijn louter vormelijk en bedoeld als referentie.

Art. 4 OFFERTEAANVRAAG EN OFFERTE

4.1 Offerteaanvraag

- 4.1.1 De aanbesteding gebeurt op basis van een beperkte offerteaanvraag. De offertes worden ingediend op het adres en vóór het tijdstip vermeld in de documenten van de offerteaanvraag. De offertes worden niet publiek geopend of bekendgemaakt.
- 4.1.2 De uitgifte van een offerteaanvraag door de Bouwheer kan op geen enkele wijze de conventionele toepassing door partijen van de reglementering op de overheidsopdrachten tot gevolg hebben.
- 4.1.3 In geval van een offerteaanvraag gaat de Bouwheer geen enkele verbintenis aan. Daaruit volgt in het bijzonder:
- de offerteaanvraag doet in hoofde van de Bouwheer geen enkele contractuele noch extracontractuele verbintenis ontstaan;
  - de Bouwheer heeft op elk ogenblik het recht, zonder vooropzeg en zonder schadevergoeding, afstand te doen van de offerteaanvraag of de voorwaarden te wijzigen;
  - de Bouwheer behoudt het recht om op discretionaire wijze te contracteren met de aannemer van zijn keuze, Inschrijver of niet, en zonder dat hij deze keuze moet motiveren of rechtvaardigen;
  - de Inschrijver die niet gekozen is, kan in geen enkel geval aanspraak maken op enige schadevergoeding ten laste van de Bouwheer.

4.2 Offerte

4.2.1 Studie Aanbestedingsdossier

- 4.2.1.1 Door het indienen van zijn offerte verklaart de Inschrijver zich bekwaam tot de uitvoering van de werken volgens de bepalingen van het Aanbestedingsdossier en erkent hij dat de documenten van de offerteaanvraag duidelijk en volledig zijn en dat bijgevolg alle voorgestelde oplossingen realiseerbaar zijn. Hij erkent aldus zich rekenschap te hebben gegeven betreffende de moeilijkheden en de bijzondere kenmerken van de uit te voeren opdracht die het voorwerp uitmaakt van de offerteaanvraag en hij bevestigt daarom dat zijn Inschrijving opgemaakt werd met kennis van zaken.
- 4.2.1.2 De Inschrijver wordt geacht het Aanbestedingsdossier grondig te bestuderen en dient alle mogelijke leemten, onjuistheden en / of vergissingen die hij aan de hand van een grondig onderzoek van het Aanbestedingsdossier zou vaststellen, mee te delen in een verklarende nota bij zijn offerte. Bij gebreke van deze verklarende nota wordt aangenomen dat alle mogelijke leemten begrepen zijn in de prijzen en kunnen eventuele leemten, onjuistheden en / of vergissingen in geen enkel opzicht door de Aannemer ingeroepen worden ter rechtvaardiging van om het even welk supplement.

Alle prestaties nodig voor het voltooien van de in het Aanbestedingsdossier beschreven werken zullen beschouwd worden als voorzien in de Aanneming (zelfs als ze niet in het Aanbestedingsdossier vermeld zijn), wanneer de Aanneming zonder die prestaties niet als volledig kan worden beschouwd. De Aannemer kan dus geen bezwaren inbrengen voor leemten, onjuistheden en / of vergissingen die in het Aanbestedingsdossier zouden voorkomen.

- 4.2.1.3 De documenten die het Aanbestedingsdossier vormen, vullen elkaar aan en moeten in functie van elkaar begrepen worden, i.e. wat aangeduid of voorgeschreven is in één document, is in zijn geheel uit te voeren alsof het overal was aangeduid of voorgeschreven. In geval van tegenstrijdigheid tussen de plannen en de Technische Bepalingen gelden de volgende regels:
- a) de Technische Bepalingen hebben voorrang op de plannen wat betreft de omvang van de prestaties
  - b) de plannen hebben voorrang op de Technische Bepalingen wat betreft de uitvoeringswijze van de prestaties;
  - c) detailtekeningen hebben voorrang op de plannen;
  - d) de plannen van het Studiebureau stabiliteit hebben voorrang op de architectuurplannen voor wat de afmetingen van de structurele elementen betreft;
  - e) bij andere tegenstrijdigheden zal de Bouwheer beslissen.

4.2.2 Formuleren van de Offerte

- 4.2.2.1 De offerte dient verplicht ingevuld te worden op de bijgevoegde digitale samenvattende meetstaat. Deze meetstaat bevat de lijst van de in te vullen eenheidsprijzen (EHP) en/of totale prijzen. Aanvullingen op of wijzigingen aan de samenvattende meetstaat zijn niet toegestaan.

Indien de Inschrijver vaststelt dat er posten ontbreken in de meetstaat, of indien hij vergissingen in de hoeveelheden vaststelt dient hij hieromtrent een verklarende nota bij zijn offerte te voegen. De hoeveelheden van de meetstaat worden door de Inschrijver geverifieerd en tot de zijne gemaakt door middel van de inschrijving.

- 4.2.2.2 Bij het invullen van de samenvattende meetstaat dienen onderstaande regels te worden gevolgd:
- alle EHP worden uitgedrukt in EUR en worden afgerond tot op twee cijfers na de komma;
  - alle totaalprijzen, bekomen als product van de EHP en de hoeveelheden, worden eveneens afgerond tot op twee cijfers na de komma;
  - alle in deze meetstaat opgenomen posten moeten van een EHP worden voorzien. Het is de Inschrijver daarom niet toegestaan om bepaalde posten uit te sluiten en/of om bepaalde posten te verzamelen om er een globale post van te maken.
- 4.2.3 *Bijkomende documenten*
- 4.2.3.1 De Inschrijver dient, naast de ingevulde samenvattende meetstaat, volgende documenten bij zijn offerte te voegen:
- een lijst met de posten die in onderaanneming zullen worden gegeven, inbegrepen de namen van de onderaannemers;
  - een uurtarief voor elke categorie van bediende en arbeider die tussenkomt in de uitvoering, evenals voor de voornaamste werfmachines;
  - alle bijkomende gegevens (monsters, referenties,) zoals in de Technische Bepalingen gevraagd of die de Inschrijver nuttig acht ter verantwoording van zijn offerte. Voor varianten wordt verwezen naar artikel 4.2.4 ;
  - een recent attest van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid dat aantoont dat de Inschrijver voldaan heeft aan de voorschriften betreffende bijdragen voor de sociale zekerheid en de bestaanszekerheid;
  - een recent attest van de bevoegde ontvanger der belastingen dat aantoont dat de Inschrijver geen fiscale schulden heeft;
  - in geval de totale kost van het Project minstens 500.000 EUR (excl.BTW) bedraagt, aanduiding op welke wijze en met welk registratiemiddel de elektronische aanwezigheidsregistratie zal geschieden.
- 4.2.4 *Varianten en suggesties*
- 4.2.4.1 De Inschrijver is verplicht voor elke door de Bouwheer opgelegde variante prijs in te dienen.
- 4.2.4.2 Wanneer in het Aanbestedingsdossier een uitvoeringsmethode is voorgeschreven, moet de Inschrijver conform hiermee aanbieden. Indien gewenst mag de Inschrijver hiervoor een variante aanbieden.
- 4.2.4.3 Indien de Bouwheer in de Technische Bepalingen een merk verplicht oplegt, dan is er geen mogelijkheid om hiervan af te wijken. De Inschrijver mag dit merk onder geen beding vervangen door andere uitvoeringen of leveringen.
- 4.2.4.4 Indien in de Technische Bepalingen een merknaam vermeld wordt met de toevoeging "richtmerk of daarmee overeenstemmend", dan is deze enkel ter verduidelijking van de respectievelijke materiaalomschrijvingen. Eventuele opgave van adressen van leveranciers geschiedt enkel bij wijze van inlichting, met de bedoeling eventuele opzoekingen door de Inschrijver te vergemakkelijken. De Inschrijver mag dit richtmerk vervangen door andere uitvoeringen of leveringen, mits inachtneming van de volgende voorwaarden:
- ze moeten gelijkwaardig zijn, met dezelfde architecturale expressie;
  - ze moeten voldoen aan alle opgelegde technische specificaties, attesten, normen, enz. Alle gegevens (stalen, modellen, attesten en technische specificaties) die dit staven, zijn voor te leggen ter goedkeuring aan de betreffende Ontwerper, alvorens tot bestelling en/of uitvoering over te gaan;
  - de Inschrijver moet een van het richtmerk afwijkende uitvoering of levering verplicht melden bij zijn offerte: doet hij dat niet, dan heeft de Bouwheer (tijdens de uitvoering) het recht te eisen dat het in het Aanbestedingsdossier gestipuleerde richtmerk geleverd en geïnstalleerd wordt.
- 4.2.4.5 De Inschrijver wordt ertoe uitgenodigd bij zijn offerte suggesties te voegen, waarmee de prijzen van de werken kunnen worden verminderd en/of de uitvoering technisch kan worden vereenvoudigd en/of verbeterd, voor zover deze suggesties kwaliteit en prestaties leveren die tenminste vergelijkbaar zijn met die welke in het Aanbestedingsdossier zijn bepaald en die geen afbreuk doen aan het architecturale concept.
- 4.2.4.6 Indien de Inschrijver suggesties opgeeft, gebeurt dit op afzonderlijke documenten. Om in aanmerking genomen te kunnen worden, moet aan volgende voorwaarden worden voldaan:
- elke door de Inschrijver ingediende suggestie moet vergezeld zijn van een gedetailleerde meetstaat met hoeveelheden en EHP, zowel voor de posten in min als in meer. Tevens moet exact worden aangeduid welke posten, en in welke hoeveelheden, uit de meetstaat zijn weggelaten en/of vervangen;
  - posten in meer mogen geen nieuwe vermoedelijke hoeveelheden (VH) bevatten. Posten die in de basis als VH zijn opgenomen, blijven of ongewijzigd in VH, of ze worden door de Inschrijver in forfaitaire hoeveelheden (FH) omgezet;

- c) de studiekosten voor het opmaken en/of aanpassen van de uitvoeringsplannen van architectuur, stabiliteit en technieken moeten als aparte post met de bijhorende kostprijs bij elke suggestie worden vermeld. Deze studiekosten zijn integraal ten laste van de Inschrijver;
  - d) elke mogelijke invloed op de uitvoering (gewijzigde planning, invloed op andere Loten, ...) moet worden aangegeven.
- 4.2.4.7 Bij de analyse van de suggesties beoordeelt de Bouwheer de directe en indirecte invloed en consequenties ervan op het geheel van de bouwwerken. Hij beslist eenzijdig of hij al dan niet rekening houdt met de suggesties of een gedeelte ervan zonder deze beslissing te moeten motiveren.
- 4.2.5 *Geldigheid van de offertes – volledigheid en vastheid van de prijzen*
- 4.2.5.1 Door de Inschrijver verstrekte offertes worden geacht tenminste gedurende 180 (honderdtachtig) Dagen, vanaf de datum van ontvangst door de Bouwheer, onherroepelijk bindend te zijn, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.
- 4.2.5.2 De eenheidsprijzen omvatten zowel de verwerking van de materialen als de materialen zelf, tenzij anders wordt vermeld. Met uitzondering van de btw, worden de door de Inschrijver in de offerte vermelde prijzen geacht alle fiscale en andere lasten te omvatten alsook alle kosten met betrekking tot de productie, levering, het vervoer, de conditionering, de verpakking (en het terug meenemen ervan), de verzekering, de invoer en / of uitvoer, de eventuele veiligheidsmaatregelen, de eventuele montage, testen en / of inbedrijfstelling om de werken uit te voeren op de door de Bouwheer aangewezen plaats. Deze opsomming is indicatief, niet limitatief. Kortom, de prijzen dienen alle prestaties en leveringen te omvatten noodzakelijk voor een perfecte en conforme uitvoering van de werken in overeenstemming met hun bestemming en tot voldoening van de Bouwheer.
- 4.2.5.3 De Inschrijver wordt geacht rekening te hebben gehouden met onder andere:
- a) alle Europese, nationale, regionale en plaatselijke reglementen, normen en wetten, onder meer betreffende arbeidsbescherming en welzijn, openbare orde, gezondheid, veiligheid, verkeer en bescherming van het milieu zoals o.a. de voorschriften van de Arbeids- en Veiligheidsinspectie, de brandweer, politie, de distributiemaatschappijen van elektriciteit, water, gas, telefoon en in het bijzonder de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (Welzijnswet) en het Koninklijk besluit betreffende de tijdelijke en mobiele bouwplaatsen van 25 januari 2001;
  - b) De Inschrijver dient rekening te houden met wijzigingen aan voormelde reglementen, normen en wetten die officieel werden bekend gemaakt uiterlijk 10 Dagen vóór de afsluitingsdatum van de aanbesteding.

Art. 5 TOTSTANDKOMING VAN HET CONTRACT

5.1 Voorafgaande kennisneming en evaluatie van de werken door de Aannemer

- 5.1.1 Voorafgaandelijk aan het ondertekenen van een Contract wordt de Aannemer op onweerlegbare wijze geacht:
- de plaats van de uitvoering der werken te hebben bezocht, geïnspecteerd en bestudeerd;
  - volledig kennis te hebben genomen van het Aanbestedingsdossier;
  - een kopie te hebben verkregen van de interne richtlijnen van de Bouwheer met betrekking tot de veiligheid en de gezondheid;
  - de gevraagde kopieën (o.a. van het Aanbestedingsdossier) te hebben ontvangen;
  - een adequaat antwoord te hebben verkregen op alle vragen naar bijkomende uitleg, ook in verband met de voorwaarden van het Contract.
- 5.1.2 De Aannemer erkent dus in het bijzonder de exacte toegangscondities, de staat, de omgeving, en de capaciteit, het vermogen, het rendement van eventuele installaties en / of apparatuur te kennen, teneinde de voorziene werken in overeenstemming met de beschrijving in het Contract te kunnen uitvoeren. Kortom, de Aannemer erkent zo de uitvoerbaarheid van de werken.
- 5.1.3 Bijgevolg zal de Aannemer geen bezwaren uiten uit hoofde van vergissingen of weglatingen in het Contract, of onder het voorwendsel de juiste toedracht van de bepalingen ervan niet begrepen te hebben.
- 5.1.4 De Aannemer kan in geen enkel geval één of ander gebrek, onvolkomenheid, of tekortkoming inroepen, of zich beroepen op het in gebreke blijven van een onderaannemer of een leverancier om zich volledig of gedeeltelijk aan zijn verbintenissen te onttrekken.

5.2 Aard van het Contract

- 5.2.1 Onder voorbehoud van de bepalingen onder artikel 6.15.1.1 wordt het Contract gesloten aan een vaste prijs; bijgevolg mag de Aannemer geen enkel supplement, bijbetaling of toeslag vragen na het afsluiten van het Contract. De prijs is niet herzienbaar.
- 5.2.2 Voor de posten in VH zijn enkel de EHP vast. De juiste hoeveelheden spruiten voort uit de tegensprekelijke opmetingen (volgens de standaardmeetmethode NBN B06-001) naargelang de vooruitgang van de werken. De Technische Bepalingen geven eventueel aan binnen welke hoeveelheidgrenzen de EHP ongewijzigd blijven.

5.2.3 De contractuele verbintenissen van de Aannemer vormen een resultaatsverbintenis.

5.3 Vorming en bewijs van het Contract

5.3.1 Het Contract ontstaat door de aanvaarding van de Bestelling van de Bouwheer door de Aannemer.

5.3.2 De aanvaarding door de Aannemer kan uitdrukkelijk of stilzwijgend gebeuren. Het enkele feit van het begin van uitvoering van de werken geldt in elk geval als aanvaarding van de Bestelling door de Aannemer. Een Bestelling wordt ook geacht aanvaard te zijn indien de Aannemer deze Bestelling niet schriftelijk heeft afgewezen binnen de 5 Werkdagen vanaf haar verzenddatum. In het geval dat de Bouwheer om een schriftelijke bevestiging van de Aannemer heeft verzocht, komt het Contract enkel tot stand nadat de Bouwheer deze bevestiging heeft ontvangen. Het Contract kan ook ontstaan zonder dat er noodzakelijk een voorafgaande, formele, onderscheiden Bestelling werd geplaatst. Een Bestelling kan inderdaad gelijktijdig door de Aannemer aanvaard worden en aldus het Contract vormen. Overigens wordt de Bestelling geacht aanvaard te zijn door de Aannemer als deze volledig overeenstemt met de offerte van de Aannemer en zij geplaatst wordt binnen de door de offerte voorgeschreven optietermijn. Tot de aanvaarding door de Aannemer heeft de Bouwheer het recht de Bestelling bij eenvoudige kennisgeving te herroepen. De Bouwheer behoudt zich overigens het recht voor, bij eenvoudige kennisgeving, van rechtswege en zonder schadevergoeding, elke Bestelling te annuleren waarvan hij geen schriftelijke aanvaarding heeft ontvangen.

5.3.3 Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van artikel 5.3.2, kunnen de verbintenissen van de Bouwheer slechts bewezen worden door een Verbintenisakte. Om de Bouwheer geldig te verbinden, moet de Verbintenisakte ondertekend zijn door een Gemachtigd vertegenwoordiger. Bijgevolg kunnen elke mondelinge Bestelling evenals elke niet door een Gemachtigd vertegenwoordiger ondertekende schriftelijke bestelling, in geen enkel geval, de Bouwheer verbinden of burgerlijk aansprakelijk maken.

5.4 Bestanddelen van het Contract – Rangorde

5.4.1 Het Contract omvat de volgende bestanddelen:

- a) Een Verbintenisakte: hierin wordt (worden) onder meer de uit te voeren Aanneming(en) omschreven, de aanvangsdatum en de uitvoeringstermijn of einddatum van de werken precies vastgelegd; tevens wordt de aannemingsprijs vermeld, zijnde het totaal van de door de Bouwheer aanvaarde samenvattende meetstaat die aan het Contract wordt gehecht.
- b) het Uitvoeringsdossier bestaande uit:
  - de AAB;
  - de BAB;
  - de Technische Bepalingen;
  - de plannen, de detailtekeningen en eventueel het werfinrichtingsplan
  - de meetstaten;
  - de planning
  - het eventueel veiligheids- en gezondheidsplan
- c) (delen van) de offerte van de Aannemer, voor zover dit uitdrukkelijk in de Verbintenisakte is vermeld.

Deze documenten vullen elkaar aan en moeten in functie van elkaar begrepen worden. In geval van tegenspraak tussen de onderscheiden documenten van het Contract, geldt voorgaande rangorde van opsomming

5.4.2 De aan het Contract voorafgaande briefwisseling, uitwisseling van documenten of afspraken binden de partijen niet tenzij andersluidende bepaling in het Contract.

5.5 Uitsluiting van de algemene aannemings- en / of verkoopvoorwaarden van de Aannemer

5.5.1 De algemene (verkoop- en / of aannemings-) voorwaarden van de Aannemer zijn niet toepasselijk op het Contract. Elke bepaling of voorwaarde dienaangaande vermeld op facturen, briefwisseling of elk ander document uitgaande van de Aannemer wordt voor niet bestaande gehouden en kan aan de Bouwheer niet tegengeworpen worden. In dit opzicht vormt de aanvaarding en / of de uitvoering van elke Bestelling vanwege de Bouwheer een onweerlegbaar bewijs dat de Aannemer zonder enig voorbehoud instemt met onderhavige AAB.

5.5.2 Door de Aannemer gemaakte eigendomsvoorbehouden zijn in overeenstemming met onderhavig artikel niet van toepassing. Een zodanig voorbehoud wordt door de Bouwheer hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen, en deze afwijzing wordt door de Aannemer uitdrukkelijk en zonder enig voorbehoud aanvaard.

5.5.3 Afwijkingen van deze AAB zijn slechts geldig, indien en voor zover deze afwijkingen schriftelijk en uitdrukkelijk zijn overeengekomen. Indien de partijen schriftelijk overeenkomen bepaalde afwijkingen aan deze AAB aan te brengen, blijven, ook al wordt dit niet uitdrukkelijk gesteld, deze AAB voor het overige van kracht.

Art. 6 DE UITVOERING VAN DE AANNEMING

6.1 Gelijktijdige opdrachten

- 6.1.1 De Aannemer dient er rekening mee te houden dat er op of in de omgeving van de werf tegelijkertijd nog andere werken zullen worden uitgevoerd voor rekening van de Bouwheer en dient zich te schikken naar de voorschriften van het Projectteam om de werken van Nevenaannemers niet te hinderen. Wanneer hij van oordeel is dat het Projectteam schikkingen moet treffen tegenover Nevenaannemers, of in geval van onenigheid met Nevenaannemers, zal hij het Projectteam hierover schriftelijk in kennis stellen.
- 6.1.2 Voor een verbouwing met fasering in een ruimte toegankelijk voor derden geldt dat de werking ervan tijdens de werken ononderbroken dient verder te gaan. De Aannemer dient de richtlijnen van het Projectteam dienaangaande strikt te respecteren

6.2 Naar de regels van de kunst en het beroep, en de naleving van de vigerende wetten en reglementen

- 6.2.1 De werken dienen uitgevoerd te worden naar de regels van de kunst en volgens de technische en professionele normen van toepassing op het beroep. Onder de regels van de kunst verstaat men de regels van goed vakmanschap uitgevoerd met kennis en zorgzaamheid in overeenstemming met de gebruiken van het beroep en de stand van de wetenschap.
- 6.2.2 De Aannemer moet de nodige conformiteitattesten en / of attesten van oorsprong kunnen voorleggen.
- 6.2.3 De Aannemer garandeert dat de door hem uitgevoerde werken voldoen aan en worden verricht met inachtneming van alle vigerende Europese, nationale, regionale en plaatselijke reglementen, normen en wetten alsook deze die van kracht worden of zullen worden tijdens de uitvoering van het Contract, onder meer betreffende arbeidsbescherming en welzijn, openbare orde, gezondheid, veiligheid, verkeer en bescherming van het milieu zoals o.a. de voorschriften van de Arbeid- en Veiligheidsinspectie, de brandweer, politie, de distributiemaatschappijen van elektriciteit, water, gas, telefoon en in het bijzonder de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (Welzijnswet) en het Koninklijk besluit betreffende de tijdelijke en mobiele bouwplaatsen van 25 januari 2001.
- 6.2.4 De Aannemer zal de Bouwheer dienen schadeloos te stellen voor alle boeten, straffen en sancties die het gevolg zijn van een inbreuk of overtreding voortvloeiend uit een verzuim, tekortkoming of nalatigheid van voormelde contractuele verplichtingen.

6.3 Toegang tot het beroep

- 6.3.1 De Aannemer en zijn eventuele Onderaannemers dienen te voldoen aan alle wettelijke en reglementaire bepalingen die de uitoefening van hun beroepsactiviteiten beheersen, en meer bepaald aan de vestigingswetgeving.

6.4 Sociale en fiscale verplichtingen

- 6.4.1 De Aannemer houdt zich strikt aan zijn (wettelijke) sociale en fiscale verplichtingen (met inbegrip van, maar niet beperkt tot, artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, de artikelen 400 e.v. van het WIB van 1992 en het KB van 27 december 2007 tot uitvoering van de voormelde bepalingen, de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers), alsook de artikelen 31bis e.v. van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.
- 6.4.2 Voorafgaand aan contractsluiting, tevens vooraleer de hem toevertrouwde werken aan te vangen en eveneens bij iedere facturatie is de Aannemer verplicht het bewijs te leveren dat hij geen sociale, noch fiscale schulden heeft in de zin van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 en de artikelen 400-408 van het WIB van 1992. Zo de Aannemer op dat ogenblik sociale of fiscale schulden in voornoemde zin zou hebben, dan zal hij de Bouwheer schriftelijk het bedrag hiervan meedelen, incl. verhoging, sancties, interesten en kosten.
- 6.4.3 Indien tijdens de uitvoering van de werken in hoofde van de Aannemer, sociale of fiscale schulden in voormelde zin ontstaan, dan dient de Aannemer de Bouwheer hiervan meteen bij aangetekend schrijven te informeren. De Aannemer zal tevens, bij aangetekende brief, melding maken van elke situatie die zich voordoet tijdens de uitvoering van de werken en die aanleiding kan geven tot het ontstaan van sociale schuld of fiscale schuld in de zin van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 en van de artikelen 400 t.e.m. 408 van het WIB van 1992.
- 6.4.4 Wanneer de Aannemer sociale of fiscale schulden heeft, dan zal de Bouwheer op de betalingen aan de Aannemer de bedragen inhouden berekend in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving en reglementering en deze bedragen doorstorten aan de bevoegde administraties.
- 6.4.5 Bovendien mag de Bouwheer het maximale bedrag dat hij als boete kan opgelegd krijgen door de administratie wegens laattijdige doorstorting inhouden. Deze inhouding door de Bouwheer kan slechts worden vrijgegeven wanneer met zekerheid blijkt dat door de administratie aan de Bouwheer geen enkele of geen verdere aanspraak of boete wordt geformuleerd of opgelegd.
- 6.4.6 Het hebben van sociale of fiscale schulden in voormelde zin geldt verder ook als ernstige tekortkoming die de onmiddellijke beëindiging van het Contract, zonder ingebrekestelling en van rechtswege, ten laste van de Aannemer kan rechtvaardigen zonder opzeggingstermijn of -vergoeding, onverminderd de toepassing van vorige

alinea en onverminderd het recht van de Bouwheer om integrale schadevergoeding te eisen. Het staat de Bouwheer vrij om vanaf de eerste vaststelling van een sociale of fiscale schuld toepassing te maken van dit ontbindingsrecht, dan wel vanaf een latere vaststelling.

- 6.4.7 De Aannemer verbindt zich ertoe om, op zijn verantwoordelijkheid, aan zijn personeel lonen en vergoedingen te betalen die niet lager zijn dan de minima bepaald door de reglementering in voege voor onderhavige aanneming, en meer algemeen om het geheel van de Belgische geldende wetten, Koninklijke besluiten, ministeriële besluiten, decreten, ordonnanties en bindende regels en normen na te leven die van toepassing zijn op het personeel dat hij tewerk stelt in het kader van werken hem toevertrouwd door de Bouwheer.
- 6.4.8 Wanneer de Bouwheer overeenkomstig artikel 49/1 van het Sociaal Strafwetboek door de inspectie schriftelijk in kennis wordt gesteld van de omstandigheid dat de Aannemer of de na de Aannemer komende onderaannemers, op zwaarwichtige wijze tekortschieten in hun verplichting om aan hun werknemers tijdig het loon te betalen waarop deze recht hebben, geldt dit als ernstige tekortkoming die de onmiddellijke beëindiging van het Contract, zonder ingebrekestelling en van rechtswege, ten laste van de Aannemer kan rechtvaardigen zonder opzeggingstermijn of -vergoeding, onverminderd het recht van de Bouwheer om integrale schadevergoeding te eisen. Het staat de Bouwheer vrij om vanaf de eerste kennisgeving toepassing te maken van dit ontbindingsrecht, dan wel vanaf een latere vaststelling.
- 6.4.9 Wanneer de Bouwheer verneemt dat de Aannemer of de na de Aannemer komende onderaannemers een of meer illegaal verblijvende onderdanen van derde landen tewerkstellen, geldt dit als ernstige tekortkoming die de onmiddellijke beëindiging van het Contract, zonder ingebrekestelling en van rechtswege, ten laste van de Aannemer kan rechtvaardigen zonder opzeggingstermijn of -vergoeding, onverminderd het recht van de Bouwheer om integrale schadevergoeding te eisen. Het staat de Bouwheer vrij om vanaf de eerste kennisname toepassing te maken van dit ontbindingsrecht, dan wel vanaf een latere vaststelling.
- 6.4.10 De Aannemer draagt zorg voor de melding van de werf aan de R.S.Z (in overeenstemming met artikel 30bis, §7 van de wet van 27 juni 1969 en hoofdstuk V van het KB van 27 december 2007). Elke overtreding of nalatigheid vanwege de Aannemer vormt een ernstige wanprestatie van het Contract. De Aannemer is gehouden de Bouwheer te vrijwaren voor elke boete of schade die uit hoofde hiervan wordt berokkend.
- 6.4.11 De Aannemer zal zijn werknemers die onder het toepassingsgebied van de Limosa-meldingsplicht vallen, aanmelden via de webtoepassing www.limosa.be. Vóór de aanvang van de werken zal de Aannemer voor elke werknemer het bewijs van aangifte (document Limosa-1) voorleggen aan de Bouwheer.
- 6.4.12 In geval de totale kost van het Project minstens 500.000 EUR (excl.BTW) bedraagt, is de Aannemer overeenkomstig de wettelijke bepalingen ter zake verantwoordelijk voor de elektronische aanwezigheidsregistratie van alle betrokkenen op de werf en staat hij in voor de terbeschikkingstelling van een registratiemiddel aan zijn werknemers en onderaannemers.
- 6.4.13 De Aannemer is ertoe gehouden de Bouwheer te vergoeden voor alle kosten en verliezen die deze lijdt door de niet-naleving van de bepalingen van dit artikel en van zijn sociale en fiscale verplichtingen in de meest algemene zin. De Aannemer zal de Bouwheer vrijwaren jegens elke vordering dienaangaande door de overheid of wie dan ook.
- 6.4.14 De Aannemer verklaart, door ondertekening van het Contract, dat de Bouwheer hem de coördinaten heeft meegedeeld van de internetsite van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg waarin de inlichtingen betreffende het verschuldigd loon zijn opgenomen (www.minimumlonen.be).
- De Aannemer bevestigt bovendien, door ondertekening van het Contract, dat hij aan zijn werknemers het verschuldigd loon betaalt en zal betalen.
- 6.4.15 Indien en voor zover onderaanneming is toegestaan, waarborgt de Aannemer dat ook zijn onderaannemers alle sociale en fiscale verplichtingen zullen naleven dewelke in dit artikel aan de Aannemer zelf zijn opgelegd. De Aannemer vrijwaart de Bouwheer indien de Bouwheer op één of andere wijze voor fiscale of sociale verplichtingen van de onderaannemers van de Aannemer zou worden aangesproken.

6.5 Voorbereidende maatregelen

- 6.5.1 Alvorens de werken aan te vangen, moet de Aannemer de juistheid van de hem verschaft aannemingsdocumenten controleren, inzonderheid de gegevens over de inplanting, de referentiepeilen en de bestaande toestand. Hij zal onmiddellijk de Bouwheer op de hoogte brengen van elke vastgestelde afwijking.
- 6.5.2 Het nazicht, de tussenkomsten en goedkeuringen van het Projectteam verminderen geenszins de verantwoordelijkheid van de Aannemer, zelfs indien de hem overhandigde en controleerbare inlichtingen (zoals plannen, berekeningen of afmetingen) onvolledig of foutief zouden zijn.
- 6.5.3 Alvorens de werken aan te vangen, bakent de Hoofdaannemer de werken af en brengt een voldoende aantal peilen aan, waarvan het eerste eventueel gegeven wordt door de bevoegde administratieve diensten. De Hoofdaannemer brengt op zijn verantwoordelijkheid de nodige paaltjes, bakens, profiellatten, enz. aan. De Aannemer stelt op zijn kosten aan het Projectteam het personeel en de noodzakelijke werkmiddelen ter beschikking voor eventuele controle die het ter zake wenst uit te voeren.

6.5.4 Op verzoek van de Bouwheer zal de Aannemer op zijn kosten op tegensprekelijke wijze en vooraleer de werken gestart worden, de noodzakelijke plaatsbeschrijvingen laten opmaken (onder meer van de belendende gebouwen, van het gebouw waarin de werken worden uitgevoerd, en van het openbaar domein). Hij zal een kopie van deze plaatsbeschrijvingen overmaken aan de Bouwheer en de Architect en hen verwittigen indien hij naar aanleiding van dat bezoek van oordeel is dat bijzondere voorzorgen moeten genomen worden voor de uitvoering van de werken. De werken mogen slechts begonnen worden na opmaak van deze plaatsbeschrijvingen en nadat de Architect en / of Bouwheer zijn / hun akkoord hebben gegeven voor de start van de werken. Bij het einde van de werken, vóór de voorlopige oplevering, zal de Aannemer op zijn kosten een nieuw tegensprekelijk nazicht laten uitvoeren, met kopie voor de Bouwheer en Architect. Alle herstellingswerken ten gevolge van de verificering van die plaatsbeschrijving na het beëindigen van de werken, komen ten laste van de Aannemer.

6.5.5 Onverminderd hetgeen hiervoor bepaald in 6.5.4, indien geen tegensprekelijke plaatsbeschrijving is opgemaakt, dient de Aannemer, alvorens de werken te starten, een grondig nazicht te doen van de plaats waar de werken dienen te worden uitgevoerd alsook van de toegangswegen en dient hij hiervan een digitale fotoreportage te maken die hij overmaakt aan de Bouwheer en de Architect. Bij gebreke van bedoelde fotoreportage staat de Aannemer in voor de gevolgen van zijn nalatigheid, voor alle schade, het herstel daarvan en vrijwaart hij de Bouwheer tegen vorderingen van derden.

6.6 Vertegenwoordiging van de Aannemer

6.6.1 De Aannemer wordt voor de ganse duur van de werken vertegenwoordigd door één enkele Projectleider. Hij is volledig bevoegd om verbintenissen aan te gaan met, en instructies te ontvangen van het Projectteam. Iedere verbintenis van deze Projectleider of elke daad die hij stelt, is de verantwoordelijkheid van de Aannemer. De Projectleider dient de Projecttaal te beheersen en dient door de Bouwheer aanvaard te worden.

6.7 Onderaannemers

6.7.1 De Aannemer mag onder zijn verantwoordelijkheid de werken geheel of gedeeltelijk toevertrouwen aan Onderaannemers mits hij de voorafgaande schriftelijke goedkeuring voor elke Onderaannemer van de Bouwheer heeft verkregen. Hij waakt erover dat de betrokken Onderaannemer(s) alle wettelijke en reglementaire verplichtingen naleeft (naleven).met inbegrip van de vestigingswetgeving. De Bouwheer behoudt het recht om Onderaannemers te weigeren, die naar zijn oordeel onvoldoende garanties bieden op een goede uitvoering. De Bouwheer heeft tevens het recht de aanvaarding van een Onderaannemer te herroepen indien deze laatste zich verkeert in één van de gevallen beschreven in artikel 10.2.2 of in elke andere gelijkaardige situatie zonder dat dit enig effect mag hebben op de overeengekomen prijs en / of uitvoeringstermijn die onveranderd van toepassing blijft / blijven

6.7.2 De Aannemer blijft ten opzichte van de Bouwheer het enige aanspreekpunt en de enige verantwoordelijke voor het naleven van alle uit het Contract voortvloeiende verplichtingen.

6.7.3 Een Onderaannemer mag de aan hem toevertrouwde werken niet geheel of gedeeltelijk toevertrouwen aan een onderaannemer dan mits voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Bouwheer.

6.7.4 De Aannemer moet ervoor zorgen dat de contracten met de Onderaannemers alle clausules bevatten uit het Contract die ook op het optreden van die Onderaannemers van toepassing zijn. De Aannemer zal op eerste verzoek van de Bouwheer een kopie van het contract met deze Onderaannemers overmaken.

6.8 Personeel van de Aannemer

6.8.1 De Aannemer zal het noodzakelijke personeel (inclusief het technische en leidinggevend kader van zijn organisatie) inschakelen voor de uitvoering van de werken.

6.8.2 De Aannemer garandeert dat zijn medewerkers van onberispelijk gedrag zijn en geen strafrechtelijke inbreuken hebben gepleegd waardoor het in hen gestelde vertrouwen is geschonden, en zal op eerste verzoek van de Bouwheer een wettelijk bewijs van goed gedrag voorleggen.

6.8.3 De Aannemer zal instaan voor de vorming en het informeren van zijn personeel. Het personeel van de Aannemer zal over de vereiste opleiding en bekwaamheden dienen te beschikken voor de goede uitvoering van het Contract, zo niet zal de Bouwheer hun vervanging kunnen eisen. De Bouwheer kan de vervanging eisen van personen die, volgens hem, ongeschikt zijn, zonder zich te moeten rechtvaardigen. In voormelde situatie is de Aannemer verplicht de medewerker die volgens de Bouwheer ongeschikt is, onmiddellijk te vervangen.

6.8.4 De Aannemer zal geen medewerker, die normaal aan het Contract werd toegewezen, vervangen zonder het voorafgaand akkoord van de Bouwheer. De Aannemer zal enkel medewerkers ter beschikking stellen waarvan hij weet dat de fiscale, sociale en administratieve verplichtingen werden nagekomen. Op eerste verzoek van de Bouwheer zal de Aannemer een attest afleveren dat bewijst dat hij voormelde verplichtingen is nagekomen. Hij vrijwaart de Bouwheer ter zake voor aanspraken van met de uitvoering van de fiscale, sociale en administratieve wetgeving belaste instanties.

6.8.5 De Aannemer houdt ter inzage van de Bouwheer een aanwezigheidslijst bij van al het personeel dat werkzaam is op de werf. Deze lijst wordt bij elke wijziging geactualiseerd.

6.9 Voortgang van de werken

6.9.1 De Aannemer zal het Projectteam onmiddellijk en schriftelijk informeren van elke moeilijkheid die hij ondervindt of van elk feit of verwachting die de goede of tijdige uitvoering van zijn werken of van het Project in het gedrang kan brengen.

6.10 Werfafspraken

6.10.1 Opvolging werken door de Aannemer

6.10.1.1 Voor de Aannemer worden de werken gedurende de uitvoeringstermijn dagelijks opgevolgd door één Werfleider, die gemachtigd is om van het Projectteam alle onderrichtingen te ontvangen betreffende de uitvoering en vooruitgang van de werken.

6.10.1.2 De Aannemer stelt een ervaren Werfleider aan welke door de Bouwheer dient aanvaard te worden. Deze Werfleider zal:

- naast de organisatie en planning van de werf eveneens zorgen dat de richtlijnen van het Uitvoeringsdossier en deze besproken op de werfvergaderingen correct opgevolgd worden door al de personen die op de werf actief zijn, eveneens de Onderaannemers;
- de Projecttaal spreken.

6.10.2 Werfvergaderingen

6.10.2.1 Werfvergaderingen kunnen worden georganiseerd op vraag van de Bouwheer. Desgevallend worden ze geleid door de Architect die zorgt voor het opstellen en verspreiden van het verslag van de vergadering (het "werfverslag"). De Projectleider en de Werfleider wonen verplicht de werfvergaderingen bij waartoe zij zijn uitgenodigd. Eventuele opmerkingen op het werfverslag dienen schriftelijk aan de Bouwheer en Architect overgemaakt te worden binnen de vijf Dagen na ontvangst van het verslag en ten laatste op de eerstvolgende werfvergadering, bij gebreke waarvan de Aannemer geacht wordt akkoord te zijn met het werfverslag.

6.10.3 Dagboek der werken

6.10.3.1 De Aannemer zal een dagboek der werken bijhouden op de werf door de zorgen van de Werfleider, die er dagelijks het volgende in optekent, zonder dat deze opsomming limitatief is: de op die dag uitgevoerde werken, de geleverde materialen, de werkuren, het aantal en de hoedanigheid van de op de werf tewerkgestelde werknemers, het gebruikte materieel, de weersomstandigheden, de werkonderbrekingen wegens het slechte weer, de ter plaatse gedane proeven, de verstuurde monsters, de onvoorziene omstandigheden, enz.

6.10.3.2 Het dagboek wordt ingevuld en ondertekend door de Werfleider. Het wordt geparafeerd en zonodig van opmerkingen van technische aard voorzien door de Ontwerper; deze opmerkingen moeten als een instructie van de Bouwheer beschouwd worden.

6.10.4 Plannen

6.10.4.1 De Hoofdaannemer zal ervoor zorgen dat op de werf steeds de meest recente versie van alle plannen beschikbaar is, die rekening houdt met alle door het Projectteam goedgekeurde aanpassingen.

6.10.4.2 Enkel goedgekeurde plannen voorzien van een stempel "goed voor uitvoering" mogen gebruikt worden.

6.10.5 Terreinen en lokalen ter beschikking van de Aannemer

6.10.5.1 De Aannemer mag in geen enkel geval voordeel halen uit de terreinen en lokalen die te zijner beschikking gesteld worden voor de uitvoering van de werken. De voorlopige afsluitingen en omheiningen van de werf zullen niet mogen gebruikt worden voor verhuring, aanbrengen van aanplakbiljetten of publiciteit zonder het schriftelijk akkoord van de Bouwheer. De Aannemer is verantwoordelijk voor de schade die hij zou veroorzaken aan de lokalen die te zijner beschikking gesteld worden; na de werken zal hij ze aan de Bouwheer in hun oorspronkelijke staat terugbezorgen. Hij zal geen enkele vergoeding mogen vragen uit hoofde van de verbeteringen die hij er op eigen initiatief zou aangebracht hebben, zelfs indien deze behouden worden.

6.10.6 Werken buiten de Normale werkuren

6.10.6.1 Als het respecteren van de uitvoeringstermijn de Aannemer ertoe noopt - mits het voorafgaand akkoord van de Bouwheer - buiten de Normale werkuren te werken, moet de Aannemer hiervoor zelf de nodige maatregelen treffen, vergunningen bekomen en de kosten hiervoor (inclusief de eventuele extrakosten voor het Projectteam) dragen.

6.10.6.2 Indien door de Bouwheer voorzien wordt om buiten de Normale Werkuren te werken, zal dit expliciet in de Bijzondere Administratieve Bepalingen worden opgenomen. De Bouwheer zal de extra kosten voor bewaking te zijnen laste nemen.

6.11 Veiligheids- en preventiemaatregelen

6.11.1 Algemeen

6.11.1.1 De Aannemer is, voor wat zijn Aanneming betreft, volledig verantwoordelijk voor de veiligheid op de werf. Hij neemt alle noodzakelijke veiligheids- en preventiemaatregelen, zoals die in voorkomend geval voor zijn Lot voorgeschreven zijn in het veiligheids- en gezondheidsplan. Indien de Aannemer in gebreke blijft, zelfs na ingebrekestelling, kan de Bouwheer of de Coördinator inzake veiligheid en gezondheid zelf en zonder verdere verwittiging de nodige maatregelen nemen op kosten van de Aannemer. De Bouwheer mag de boetes die hem wegens de niet-naleving van de verplichtingen van de Aannemer worden opgelegd, doorrekenen en rechtstreeks inhouden op de sommen die hij verschuldigd is aan de Aannemer.

6.11.2 Veiligheid van het personeel

6.11.2.1 De Aannemer is ertoe gehouden te zorgen voor de veiligheid van zijn personeel en dit van zijn eventuele Onderaannemer(s), werkzaam op de bouwplaats.

6.11.3 Naleving van de bepalingen met betrekking tot informatiebeveiliging en de veiligheid en gezondheid van werknemers.

6.11.3.1 De Aannemer verbindt zich ertoe de verplichtingen met betrekking tot de veiligheid en gezondheid van de werknemers en met betrekking tot informatiebeveiliging die eigen zijn aan en van toepassing op de onderneming van de Bouwheer na te leven. Daartoe zal de Aannemer zich richten naar alle richtlijnen in verband met informatiebeveiliging en veiligheid en gezondheid die door de Bouwheer worden opgelegd. Indien de Aannemer de in dit artikel bedoelde verplichtingen niet geheel of gedeeltelijk nakomt, kan de Bouwheer zelf de nodige maatregelen treffen, op kosten van de Aannemer, na ingebrekestelling van deze laatste.

6.11.3.2 De Aannemer is gehouden om zijn aangestelden en / of eventuele Onderaannemers een contractuele verplichting tot naleving van deze verbintenissen op te leggen.

6.11.4 Bewaking en behoud van de werken

6.11.4.1 Elke Aannemer staat in voor de bewaking van zijn werken, zowel overdag als 's nachts, tot op het ogenblik van de voorlopige oplevering van de werken. Hij neemt alle maatregelen om de materialen en de werken te vrijwaren tegen beschadigingen, daden van kwaadwilligheid en diefstal. De Aannemer is eveneens verplicht de werf afdoende te beveiligen tegen toegang door onbevoegden.

6.11.5 Toestellen op de bouwplaats

6.11.5.1 Alle toestellen en voertuigen gebruikt op de werf, moeten voldoen aan de wettelijke voorschriften ter zake, inzonderheid betreffende de inspectie waaraan zij kunnen onderworpen worden.

6.11.6 Kennisneming bouwplaats

6.11.6.1 De Aannemer neemt kennis van de bouwplaats in functie van de veilige uitvoering der werken. Vooraleer de werken te starten, informeert hij zich onder meer over de aanwezige nutsleidingen. Hij erkent bij de start van de werken dat de Bouwheer alle noodzakelijke en nuttige informatie ter beschikking heeft gesteld. Voor ongevallen van welke aard ook die zich, naar aanleiding van de uitvoering van de werken, zouden voordoen, kan de Bouwheer niet aansprakelijk worden gesteld. De Aannemer erkent dat de veiligheidsverplichting met betrekking tot de uitvoering van de werken voor zijn rekening is en hij garandeert deze ten opzichte van de Bouwheer en alle schadelijgende derden. De Aannemer beijvert zich om mede in functie van de door de Bouwheer voorgelegde informatie de werken in optimale en veilige omstandigheden uit te voeren.

6.11.7 Werken bij een opengebleven ruimte toegankelijk voor derden

6.11.7.1 De Aannemer dient zich te schikken naar de openingsuren van deze ruimte en richt zich hiervoor tot de Projectmanager.

6.11.7.2 De Aannemer dient de nodige maatregelen te nemen om de veiligheid van het cliënteel en het personeel van de Bouwheer te waarborgen en de werkzaamheden van de Bouwheer zo min mogelijk te verstoren.

6.12 Bodemverontreiniging

6.12.1 Indien de Aannemer tijdens de werken vaststelt dat er aanwijzingen van bodemverontreiniging zijn, dient hij onverwijld de Bouwheer schriftelijk hiervan in kennis te stellen zodat in overeenstemming met de reglementering ter zake de nodige maatregelen genomen kunnen worden.

6.13 Afbraakwerken

6.13.1 Indien de Aanneming sloopwerken omvat worden de daarvan voortkomende materialen en voorwerpen, behoudens anders bepaald in de Bijzondere Administratieve Bepalingen, de eigendom van de Aannemer. In dit geval moet de Aannemer alle sloopafval van de werf verwijderen.

6.13.2 Elke vondst bij de uitgravingen en de afbraak met een geldelijke, artistieke, wetenschappelijke of historische waarde moet echter onmiddellijk ter kennis worden gebracht van de Bouwheer. Die voorwerpen, alsook de zeldzame of kostbare voorwerpen opgegraven tijdens de werken, zijn uitsluitend eigendom van de Bouwheer en blijven te zijner beschikking.

- 6.13.3 Indien de Bouwheer eigenaar wordt van de materialen van de afbraak zal de Aannemer alle voorzorgen treffen om de bewaring ervan te verzekeren.
- 6.13.4 In geval bij afbraakwerken de aanwezigheid van asbest wordt vastgesteld, dient de Aannemer de werken onmiddellijk stil te leggen en het Projectteam hiervan op de hoogte te brengen teneinde de verwijdering ervan te laten uitvoeren door een erkende firma in overeenstemming met de wettelijke procedure ter zake.

6.14 Overdracht van eigendom en risico's

- 6.14.1 De Bouwheer wordt eigenaar van de op de werf geleverde materialen en installaties op het ogenblik dat deze worden ingewerkt en ingebouwd op zijn eigendom.
- 6.14.2 De overdracht van de risico's bedoeld in de artikelen 1788 en 1789 van het Burgerlijk Wetboek (BW.) geschiedt op het ogenblik van de voorlopige oplevering. Tot dat ogenblik is de Aannemer gehouden de werken te verzekeren en ter zake alle maatregelen te treffen om het geheel of gedeeltelijk tenietgaan, verlies of beschadiging van de werken te voorkomen.

6.15 Wijzigingen - Werken in meer of in min

6.15.1 Basisprincipes

- 6.15.1.1 De Bouwheer heeft het recht eenzijdig wijzigingen aan te brengen aan de oorspronkelijke Bestelling. De Aannemer mag geen werk uitvoeren dat aanleiding geeft tot een wijziging van het Contract, en in het bijzonder tot een vermeerdering van de aannemingsprijs en/of een verlenging van de uitvoeringstermijn, zonder voorafgaande en schriftelijke opdracht van de Bouwheer. Bij ontstentenis van een voorafgaande schriftelijke opdracht van de Bouwheer mag geen meerwerk aangerekend worden.
- 6.15.1.2 Elke wijziging aan de oorspronkelijke Bestelling wordt vastgelegd hetzij, in een door beide partijen ondertekend addendum bij het Contract, hetzij in een door de Bouwheer ondertekende bestelbon die overgemaakt wordt aan de Aannemer.
- 6.15.2 Prijsverrekening: de principes
  - 6.15.2.1 De Aannemer verbindt er zich toe de eventuele door de Bouwheer opgelegde meerwerken uit te voeren na een voorafgaand akkoord tussen partijen over prijs- en termijnconsequenties. Bij ontstentenis van voorafgaand schriftelijk akkoord van de Bouwheer met een verlenging van de contractueel overeengekomen uitvoeringstermijn voor de uitvoering van meerwerken, blijft de initieel overeengekomen termijn gelden.
  - 6.15.2.2 De meerwerken worden verrekend aan de overeengekomen EHP bij de sluiting van het Contract of, bij gebrek daaraan, aan de hand van overeen te komen EHP. De BAB kunnen voorzien in een door de Aannemer te volgen procedure voor berekening van nieuwe EHP. Ongeacht de betwistingen waartoe het vaststellen van de nieuwe prijzen aanleiding mocht geven, zal de Aannemer de werken (exclusief de meerwerken) zonder onderbreking voortzetten.
  - 6.15.2.3 De Bouwheer heeft het recht bepaalde werken of onderdelen hiervan niet te laten uitvoeren, zonder dat de Aannemer gerechtigd is op enige vergoeding voor winstderving en / of wijziging van de overeengekomen EHP.
  - 6.15.2.4 Minwerken worden verrekend aan de overeengekomen EHP.

6.16 Regiewerken

- 6.16.1 De door de Bouwheer gevraagde regiewerken mogen alleen uitgevoerd worden indien er vóór de uitvoering overeenstemming bestaat betreffende de uurtarieven en/of de materialen die in rekening gebracht zullen worden. De lijsten van de gepresteerde werkuren en verwerkte materialen, met een omschrijving van de prestaties, zullen dagelijks voorgelegd worden aan het Projectteam ter controle.

6.17 Uitvoeringstermijn

6.17.1 Termijn

- 6.17.1.1 De aanvangsdatum van de werken en de in acht te nemen uitvoeringstermijn worden vermeld in de Verbintenisakte. De Aannemer verbindt er zich toe de werken te beginnen op de aangeduide datum en de overeengekomen uitvoeringsplanning te respecteren. Deze planning kan een aantal, door de Aannemer in acht te nemen, belangrijke tussendata (mijlpalen) bevatten die als beoordelingscriteria van de vordering der werken zullen gehanteerd worden.

6.17.2 Berekening van de termijn

- 6.17.2.1 De uitvoeringstermijn wordt uitgedrukt hetzij in Werkdagen hetzij in Dagen (uren, weken, maanden of jaren) hetzij van datum tot datum. Als de uitvoeringstermijn is uitgedrukt in Dagen (uren, weken, maanden of jaren) of van datum tot datum, vallen alle dagen zonder onderscheid binnen die termijn.

6.17.3 Sanctie in geval van termijnoverschrijding

- 6.17.3.1 Bij overschrijding van de contractueel overeengekomen uitvoeringstermijn is de Aannemer van rechtswege en zonder voorafgaande ingebrekestelling een forfaitaire schadevergoeding verschuldigd die berekend wordt in overeenstemming met de volgende formule zonder dat het aldus verkregen bedrag minder mag bedragen dan 500 EUR (vijfhonderd euro):

$S = P \times D / 200$ waarbij:

S = het bedrag van de schadevergoeding

P = de aannemingsprijs, uitgezonderd btw, van de laattijdig uitgevoerde werken

D= het aantal kalenderdagen vertraging.

Deze schadevergoeding is opeisbaar vanaf de eerste kalenderdag vertraging en zal afgehouden worden van de sommen die de Bouwheer verschuldigd is aan de Aannemer. In geval van verbreking van het Contract wordt de moratoire schadevergoeding toegepast tot de dag waarop de verbreking uitwerking heeft.

6.17.3.2 Naast de aanspraak op schadevergoeding heeft de Bouwheer het recht, na ingebrekestelling van de Aannemer, bij een optredende vertraging van meer dan 20 Dagen hetzij bij aangetekend schrijven een einde te stellen aan het Contract hetzij de werken te laten uitvoeren door een andere aannemer van zijn keuze, met gebruik van de materialen die zich op de werf bevinden en op kosten van de Aannemer.

6.17.3.3 Voor de toepassing van onderhavig artikel gelden het dagboek der werken en / of de werfverslagen als bewijs van vertraging door de Aannemer niettegenstaande elk ander bewijsmiddel. Eventuele onderbrekingen of schorsingen van de werken, waarvan sprake hierna, worden eveneens vermeld in deze documenten.

6.17.4 *Onderbreking wegens slechte weersomstandigheden*

6.17.4.1 Indien slechte weersomstandigheden (vorst, aanhoudende regen, watersnood...) een onderbreking van de werken gedurende tenminste 4 uren op een Werkdag rechtvaardigen, waarschuwt de Aannemer schriftelijk het Projectteam.

6.17.4.2 Deze werkonderbreking heeft uitsluitend een verlenging van de uitvoeringstermijn met de termijn gelijk aan de onderbreking tot gevolg zonder dat de Aannemer aanspraak kan maken op enige schadevergoeding. Een verlenging van de uitvoeringstermijn wegens slecht weer wordt enkel toegestaan indien de uitvoeringstermijn uitgedrukt is in Werkdagen.

6.17.4.3 In geval van betwisting tussen partijen betreffende de dagen van werkonderbreking wegens regen, vorst of sneeuw worden uitsluitend die dagen in rekening gebracht waarop het meer dan 4 uren heeft geregend, gevrozen of gesneeuwd volgens de opmetingen van het KMI van de plaats van de werf.

6.17.5 *Overmacht*

6.17.5.1 De Aannemer kan niet aansprakelijk gesteld worden voor een tekortkoming in de uitvoering van zijn contractuele verbintenissen indien deze tekortkoming te wijten is aan overmacht.

6.17.5.2 Onder Overmacht wordt verstaan een tijdelijke of definitieve verhindering voor de Aannemer om aan zijn verplichtingen te voldoen, die het gevolg is van feiten en omstandigheden, die hem bij het aangaan van het Contract niet bekend waren noch konden zijn, en die hij niet heeft kunnen voorzien of voorkomen, terwijl hij niet de mogelijkheid heeft of heeft gehad zich op andere wijze in staat te stellen om zijn verplichtingen na te komen.

Als overmacht zal in ieder geval gelden: stakingen of andere werknemersacties, oorlog of oorlogsgevaar, opstand of publieke oproer, brand ontstaan uit door een van buiten komend onheil, een door de overheid opgelegd verbod van in- en uitvoer, watersnood en voorts alle omstandigheden die door beide partijen als overmacht worden bestempeld. Tekortkomingen van derden in het nakomen van verplichtingen ten opzichte van de Aannemer worden niet beschouwd als gevallen van overmacht, tenzij deze tekortkoming te wijten is aan overmacht.

6.17.5.3 In geval van overmacht zal de uitvoering van het Contract geheel of gedeeltelijk geschorst worden en zal de uitvoeringstermijn verlengd worden met een termijn gelijk aan de termijn van schorsing zonder dat de Aannemer aanspraak kan maken op enige schadevergoeding.

6.17.5.4 Indien de Aannemer een beroep doet op overmacht, is hij verplicht de Bouwheer terstond (dit is uiterlijk binnen één Werkdag) op de hoogte te stellen van de aard van de overmacht, onder vermelding van de datum waarop de overmachtsituatie ingaat dan wel is ingegaan en de vermoedelijke duur van de eruit voortvloeiende vertraging. In dit geval is de Aannemer verplicht zich naar beste vermogen ervoor in te spannen om de nadelige gevolgen voor de Bouwheer tot een minimum te beperken.

6.17.5.5 Indien de overmachtsituatie gedurende een periode van 20 achtereenvolgende Dagen aanhoudt of indien bij de aanvang van de overmacht al is te voorzien dat deze duur zal worden overschreden, dan wel indien een overmachtsituatie regelmatig terugkeert, is de Bouwheer gerechtigd het Contract zonder rechterlijke tussenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen, zonder dat de Bouwheer gehouden is tot betaling van enige schadevergoeding.

6.17.5.6 Dit artikel 6.17.5 geldt ook vice versa wanneer de Bouwheer zich in een geval van overmacht bevindt.

6.17.6 *Schorsing van de werken door de Bouwheer*

6.17.6.1 De Bouwheer heeft het recht om naar eigen goeddunken het geheel of een deel van de werken voor een bepaalde tijd stil te leggen, bijvoorbeeld wanneer naar zijn oordeel het niet verantwoord is de werken uit te

voeren of wanneer externe factoren onafhankelijk van de Bouwheer dat noodzakelijk maken. De uitvoeringstermijn wordt verlengd met een tijdsperiode, gelijk aan de door deze beslissing veroorzaakte vertraging, behalve indien het stilleggen van de werken te wijten is aan een fout van de Aannemer.

- 6.17.6.2 In geval de schorsing van werken op bevel van de Bouwheer langer duurt dan één maand, zal tussen de Bouwheer en de Aannemer overleg gepleegd worden over een vergoeding voor de aantoonbare directe kosten die deze onderbreking meebrengt voor de Aannemer. Een vergoeding voor winstderving of andere indirecte kosten is uitdrukkelijk uitgesloten.
- 6.17.6.3 In alle gevallen van onderbreking of schorsing van de werken dient de Aannemer alle nodige voorzorgsmaatregelen te treffen om de werken en materialen te beschermen tegen elke mogelijke beschadiging en/of verlies.

6.18 Toelevering van de benodigde stukken, materialen en producten ter uitvoering van de werken

- 6.18.1 De Aannemer zal op zijn kosten alle nodige stukken, materialen en producten leveren noodzakelijk voor de uitvoering van de werken die contractueel onder zijn verantwoordelijkheid vallen. Zij dienen te voldoen aan de professionele normen vereist in het kader van de levering van de werken die het voorwerp van het Contract uitmaken.
- 6.18.2 De door de Aannemer te leveren materialen moeten voldoen aan de kwaliteit voorzien in het Uitvoeringsdossier, waarvan de Aannemer zich moet vergewissen vooraleer ze te gebruiken. De materialen zullen in elk geval gewaarborgd van de vereiste kwaliteit en herkomst zijn; zij zullen nieuw zijn en vrij van gebreken. Zij dienen eveneens volledig asbestvrij te zijn. De Aannemer zal, indien gevraagd, het bewijs van oorsprong dienen te leveren.
- 6.18.3 Indien tijdens de werken milieubelastende stoffen, middelen en / of methoden worden gebruikt, die niet uitdrukkelijk in het Contract zijn opgenomen, zal de Aannemer voorafgaand aan de uitvoering van de werken de Bouwheer daarvan in kennis stellen. Het Projectteam heeft het recht een gebruiksverbod op te leggen.
- 6.18.4 Indien de Aannemer tijdens de uitvoering van zijn contractuele verbintenissen zaken van de Bouwheer gebruikt, worden deze voor rekening en risico van de Aannemer gebruikt. Deze zaken blijven echter eigendom van de Bouwheer.

6.19 Controles en proeven

6.19.1 Voorafgaande controles door de Aannemer

- 6.19.1.1 Indien de Aannemer van mening is dat er onderrichtingen of voorbereidingen ontbreken, moet hij dat schriftelijk melden. In geen geval zal (behoudens zware tekortkomingen of gebreken) een eventueel niet volledig beëindigd voorbereidingswerk aanleiding geven tot een aanpassing van de uitvoeringstermijn.

6.19.2 Controles tijdens de uitvoering

- 6.19.2.1 Het Projectteam mag op elk ogenblik controleren of de materialen en uitgevoerde werken voldoen aan de bepalingen van het Uitvoeringsdossier en /of de door de Aannemer aangewende middelen volstaan in kwaliteit en / of kwantiteit. De Aannemer verschaft bij deze controles alle nodige inlichtingen en faciliteiten. Het Projectteam heeft het recht de bouwwerf, het werkhuis van de Aannemer, zijn onderaannemer(s), leverancier (s) te bezoeken, teneinde de kwaliteit van de gebruikte materialen na te gaan. Die bezoeken houden geen aanvaarding in van genoemde werken en leveringen.
- 6.19.2.2 Alle in het Contract voorziene controles en proeven worden georganiseerd en uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid en op risico en kosten van de Aannemer, met uitzondering van de kosten voor het personeel van het Projectteam.
- 6.19.2.3 Wanneer een voorgeschreven proef en/of controle niet voldoet en bijgevolg een bijkomende keuring vereist is, zijn alle supplementaire kosten (inclusief alle benodigde aanpassingen) ten laste van de Aannemer.
- 6.19.2.4 Het Projectteam kan, zo het dat nodig acht, bijkomende, niet in het Contract voorziene proeven laten uitvoeren. Schenken die proeven voldoening, dan zijn de kosten ten laste van de Bouwheer. In het andere geval draagt de Aannemer de kosten van de proeven en van alle maatregelen om de werken in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Contract.

6.19.3 Afgekeurde werken en/of materialen

- 6.19.3.1 De materialen die niet aan de gestelde voorwaarden voldoen of de werken die in strijd met de regels van het vak zijn uitgevoerd of die niet stroken met de bepalingen van het Contract zullen door toedoen van de Aannemer, op zijn kosten, op bevel en na beslissing van de Bouwheer verwijderd en vervangen worden.

6.19.4 Monsters en stalen

- 6.19.4.1 Monsters en stalen moeten voorafgaand aan elke bestelling door de Aannemer, op aanvraag, aan het Projectteam ter goedkeuring voorgelegd worden; ze blijven ter beschikking bij de Aannemer tot het einde der werken.

6.20 Documenten te bezorgen door de Aannemer

6.20.1 Uitvoeringsgegevens

- 6.20.1.1 De Aannemer is verplicht, in overeenstemming met de Technische Bepalingen, tijdig de nodige uitvoeringsgegevens op te maken (o.a. tekeningen, technische fiches, berekeningsnota's). Deze documenten dienen, vooraleer tot uitvoering over te gaan, door de verantwoordelijke Ontwerper "voor nagezien" verklaard te worden volgens volgende procedure
- de Aannemer levert die documenten bij de Bouwheer af minstens 10 Werkdagen vóór de desbetreffende uitvoering;
  - de Ontwerper beschikt over 5 Werkdagen om de documenten "voor nagezien" te verklaren of om opmerkingen te formuleren.

6.20.2 Attest sociale en/of fiscale schulden

- 6.20.2.1 De Aannemer zal, in voorkomend geval, in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving ter zake, binnen de maand na verzoek hiertoe door de Bouwheer een attest voorleggen dat het bedrag van zijn fiscale en /of sociale schulden vermeldt.

6.20.3 As-built dossier

- 6.20.3.1 Ten laatste bij de aanvraag tot voorlopige oplevering overhandigt de Aannemer een as-built dossier aan de Bouwheer waarvan de modaliteiten zullen bepaald worden in het Uitvoeringsdossier.

6.20.4 Documentatie

- 6.20.4.1 De Aannemer is verplicht alle informatie (o.a. de samenstelling van producten), documentatie, inlichtingen e.d., die de Bouwheer redelijkerwijze nodig heeft om van de werken optimaal gebruik te kunnen maken, in schriftelijke en / of elektronische vorm aan de Bouwheer aan te leveren. Deze informatie, documentatie, inlichtingen e.d. zullen in de door de Bouwheer gevraagde ta(a)l(en) dienen gesteld te zijn.

6.21 Aansprakelijkheid van de Aannemer

- 6.21.1 De Aannemer is aansprakelijk voor de goede uitvoering van de werken die het voorwerp uitmaken van het Contract.

- 6.21.2 De Aannemer is volledig aansprakelijk voor alle schade rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt bij of ter gelegenheid van de uitvoering van het Contract, zowel door eigen fouten als deze van zijn personeel, zijn onderaannemers en leveranciers en, meer algemeen, van elke persoon die hij aanstelt bij de uitvoering van het Contract. Deze aansprakelijkheid betreft zowel zijn precontractuele, zijn contractuele evenals zijn extracontractuele aansprakelijkheid.

Zij dekt elke mogelijke schade en in het bijzonder materiële, morele of lichamelijke schade aan personen en/of goederen, zowel roerende als onroerende. Zo is de Aannemer gehouden elke schade te herstellen veroorzaakt aan de installaties en de gebouwen van de Bouwheer, aan hun gebruikers en/of bewoners (huurders), aan het personeel van de Bouwheer en aan om het even welke derde. De Aannemer is tevens, volledig en uitsluitend, aansprakelijk voor schade die veroorzaakt zou worden aan naburige eigendommen bij of ter gelegenheid van de uitvoering van het Contract, zelfs indien hem geen fout ten laste kan gelegd worden (i.e. aansprakelijkheid voor burenhinder op grond van artikel 544 van het B.W.). De Aannemer vrijwaart de Bouwheer tegen de nadelige gevolgen van elk verhaal, elke vordering, klacht of actie van derden ten gevolge van fouten of hinder begaan bij of ter gelegenheid van de uitvoering van het Contract. Deze vrijwaringplicht heeft in het bijzonder tot gevolg dat de Aannemer persoonlijk instaat voor deze feiten, de Bouwheer vrijwaart voor elke veroordeling en de schadevergoeding uitsluitend te zijnen laste neemt.

In dit verband vrijwaart de Aannemer in het bijzonder de Bouwheer, zowel in als buiten rechte, tegen elke aanklacht en/of vordering vanwege derden uit hoofde van:

- om het even welke schade voortvloeiend uit een tekortkoming aan zijn contractuele verplichtingen vermeld in de artikelen 6.18 (toelevering van de benodigde stukken, materialen en producten ter uitvoering van de werken), 6.19 (controles en proeven) en 11.1 (Intellectuele eigendomsrechten);
- om het even welke schade als gevolg van zijn productaansprakelijkheid of elke vorm van milieuverontreiniging.

De verplichtingen vervat in dit artikel blijven ook van kracht nadat het Contract tussen de Bouwheer en de Aannemer is beëindigd, ongeacht de reden van beëindiging.

- 6.21.3 In toepassing van de artikelen 1792 en 2270 B.W. is de Aannemer gedurende een termijn van 10 jaar aansprakelijk voor het geheel of gedeeltelijk tenietgaan van het gebouw, hetzij als gevolg van gebreken in de bouw, hetzij als gevolg van ongeschiktheid van de grond of voor zware gebreken die de stevigheid van het gebouw of bouwwerk bedreigen. Deze aansprakelijkheid vangt aan bij de definitieve oplevering. De Aannemer staat in voor het herstel van de lichte verborgen gebreken gedurende een termijn van 5-jaar vanaf de definitieve oplevering.

6.22 Verzekeringen

- 6.22.1 De Aannemer is verplicht, bij een erkende en gespecialiseerde verzekeringsmaatschappij, de volgende verzekeringspolissen te onderschrijven teneinde zijn precontractuele, contractuele en extracontractuele aansprakelijkheid te verzekeren, inbegrepen de schade die het gevolg zou zijn van foutloze burenhinder:
- Een polis arbeidsongevallen voor al zijn personeel werkzaam op de werf met een clause van afstand van verhaal ten overstaan van de Bouwheer;
  - Een aansprakelijkheidsverzekering die zowel zijn contractuele aansprakelijkheid als zijn extracontractuele aansprakelijkheid tegenover derden, met inbegrip van elke vordering op grond van artikel 544 BW., verzekert voor alle ongevallen of schade veroorzaakt door of wegens de werken;
  - Een polis "tienjarige aansprakelijkheid" die zijn aansprakelijkheid krachtens de artikelen 1792 en 2270 BW. verzekert;
  - De wettelijke autoverzekering voor al zijn motorvoertuigen, inbegrepen deze die enkel op de werf gebruikt worden.
- 6.22.2 De Aannemer zal ervoor zorgen dat de verzekerde bedragen voldoende zullen zijn om de gevolgen van zijn aansprakelijkheid te dekken en verbindt er zich toe deze polissen in voege te laten gedurende de gehele looptijd van het Contract en/of van zijn aansprakelijkheid.
Voor wat de dekking van de extracontractuele aansprakelijkheid betreft, zal de waarborg per schadegeval minimum een gemengd verzekerd bedrag van EUR 1.250.000 (een miljoen tweehonderd vijftigduizend euro) voorzien voor lichamelijke en materiële schade. Ter dekking van de beroepsaansprakelijkheid zal het verzekerd bedrag minimum EUR 625.000 (zeshonderd vijftigduizend euro) bedragen.
- 6.22.3 Een verzekeringsattest zal aan de Bouwheer dienen overhandigd te worden bij het ondertekenen van het Contract met vermelding van de geldigheidsduur, het (de) verzekerd(e) bedrag(en) en de eventuele vrijstelling(en). De Bouwheer kan later jaarlijks via de Aannemer een attest vragen van de verzekeringsmaatschappij waaruit het onderschrijven van verzekeringspolissen in overeenstemming met voorafgaande bepalingen dient te blijken.
- 6.22.4 Elke vrijstelling voorzien in de polissen evenals elk risico dat niet gedekt is door voormelde polissen blijft ten laste van de Aannemer.
- 6.22.5 Verzekering alle bouwplaats risico's (ABR-polis)

In de BAB is aangegeven of de Bouwheer een verzekering "Alle Bouwplaats Risico's" heeft onderschreven. In voorkomend geval geldt volgende bepaling: "*Door de Bouwheer werd een verzekering "Alle Bouwplaats Risico's" onderschreven. Deze polis verzekert de Bouwheer en alle deelnemers aan de werken tegen verlies of schade aan de werken eigen aan de uitvoering ervan. De contractueel van toepassing zijnde vrijstelling zal ten laste gelegd worden van de partij die verantwoordelijk gehouden wordt voor de betrokken schade. De polis ligt ter inzage bij de Bouwheer.*"

Art. 7 OPLEVERINGEN - GARANTIE - EN ONDERHOUDSTERMIJN

7.1 Voorlopige oplevering

- 7.1.1 Na het volledig beëindigen van de werken en wanneer de werken klaar zijn om gebruikt te worden voor het doel waarvoor ze bestemd zijn, vraagt de Aannemer per aangetekende brief aan de Bouwheer en de verantwoordelijke Ontwerper om over te gaan tot de voorlopige oplevering. Bij die aanvraag voegt de Aannemer zijn voorstel van eindafrekening en tevens alle documenten die hij volgens het Uitvoeringsdossier dient te overhandigen voorafgaand aan de voorlopige oplevering. Binnen de 10 Werkdagen na ontvangst van deze aanvraag en bijhorende documenten inclusief voorstel van eindafrekening doet het Projectteam in aanwezigheid van de Aannemer een nazicht van de werken. Van deze rondgang wordt een proces-verbaal van vaststelling opgemaakt waarin alle noodzakelijke opmerkingen worden opgenomen alsook de termijn waarbinnen de Aannemer geacht wordt te verhelpen aan deze opmerkingen. Na het verstrijken van de overeengekomen termijn doet het Projectteam in aanwezigheid van de Aannemer opnieuw een nazicht van de werken.
- 7.1.2 Indien de in het proces-verbaal van vaststelling vermelde opmerkingen binnen de vastgelegde termijn zijn rechtgezet, wordt de gunning van de voorlopige oplevering vastgesteld in een tegensprekelijk proces-verbaal dat ondertekend wordt door alle partijen. Indien er nog onbelangrijke gebreken of tekortkomingen worden vastgesteld, wordt hiervan melding gemaakt in dit proces-verbaal en wordt de datum vastgesteld, waarop deze werken uitgevoerd en beëindigd moeten zijn.
- 7.1.3 De voorlopige oplevering stelt enkel de beëindiging van de werken vast in overeenstemming met de bepalingen van het Contract en geldt geenszins als aanvaarding van de werken.
- 7.1.4 De voorlopige oplevering wordt geweigerd in geval er belangrijke gebreken, fouten of tekortkomingen worden vastgesteld. Een proces-verbaal van weigering waarin de motieven van die beslissing worden uiteengezet, zal door de Bouwheer overgemaakt worden aan de Aannemer en dit binnen voormelde termijn van 10 Werkdagen met aanduiding van de nieuwe termijn waarbinnen de Aannemer de werken volledig en in overeenstemming dient af te werken. Ofwel aanvaardt de Aannemer de motieven voor weigering van de Bouwheer en vraagt hij, na

uitvoering van de nodige aanpassingswerken, opnieuw de voorlopige oplevering aan in overeenstemming met de hiervoor uiteengezette bepalingen; ofwel aanvaardt de Aannemer deze motieven niet en verzoekt hij om de aanstelling van een gerechtelijk deskundige om vast te stellen of de weigeringsmotieven van de Bouwheer al dan niet gegrond zijn. Partijen kunnen eveneens overeenkomen om op gemeenschappelijke kosten een onafhankelijke deskundige aan te stellen om hierover uitspraak te doen.

- 7.1.5 De voorlopige oplevering kan in geen enkel geval stilzwijgend geschieden: de aanwezigheid van andere aannemers op de werf geldt niet als een stilzwijgende gunning van de voorlopige oplevering, evenmin als de inbezitneming van de werken of het betrekken van het gebouw vooraleer de werken voorlopig zijn opgeleverd. In dit laatste geval zal tussen de Bouwheer en Aannemer wel een tegensprekelijke staat van bevinding worden opgemaakt.

7.2 Garantie- en onderhoudstermijn

- 7.2.1 Vanaf de voorlopige oplevering tot de definitieve oplevering loopt een garantie- en onderhoudstermijn. Tijdens deze termijn dient de Aannemer alle gebreken te herstellen die eventueel vermeld werden in het proces-verbaal van voorlopige oplevering alsook gebreken die zich manifesteren na de gunning van de voorlopige oplevering. Voor de herstelde of vervangen stukken geldt een nieuwe garantietermijn vanaf de ingebruikneming van deze stukken. De defecte stukken worden eigendom van de Aannemer en worden door hem teruggenomen.

- 7.2.2 In geval de Aannemer de gemelde gebreken niet zou herstellen binnen de vastgestelde termijn, zal overgegaan worden tot een vaststelling van deze inbreuk door de Bouwheer en genoemde werken zullen uitgevoerd worden door een derde aannemer naar keuze van de Bouwheer op kosten van de in gebreke blijvende Aannemer zonder dat deze die tussenkomst kan invoeren teneinde zich te onttrekken aan zijn latere verplichtingen of verantwoordelijkheid.

- 7.2.3 Behoudens andersluidende overeenkomst tussen Bouwheer en Aannemer zorgt de Bouwheer vanaf de voorlopige oplevering voor het normaal onderhoud van de opgeleverde werken.

7.3 Definitieve oplevering

- 7.3.1 Ten vroegste één jaar na de gunning van de voorlopige oplevering vraagt de Aannemer per aangetekende brief aan de Bouwheer en de verantwoordelijke Ontwerper om over te gaan tot de definitieve oplevering. Binnen de 10 Werkdagen na ontvangst van deze aanvraag gaat het Projectteam in aanwezigheid van de Aannemer over tot controle van de opmerkingen gemaakt ten tijde van de voorlopige oplevering alsook van de opmerkingen die eventueel nadien gemeld zijn.

- 7.3.2 Indien er geen opmerkingen zijn, wordt een proces-verbaal van gunning van de definitieve oplevering opgemaakt en door alle partijen ondertekend.

- 7.3.3 De gunning van de definitieve oplevering impliceert de aanvaarding van de werken en het einde van de garantie- en onderhoudstermijn.

- 7.3.4 Indien er slechts onbelangrijke gebreken of tekortkomingen worden vastgesteld, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal van gunning van definitieve oplevering en wordt de datum vastgesteld, waarop deze werken uitgevoerd en beëindigd moeten zijn.

- 7.3.5 Indien de verantwoordelijke Ontwerper en de Bouwheer van oordeel zijn dat er belangrijke tekortkomingen of gebreken bestaan, dan zal de definitieve oplevering geweigerd worden en vermeldt het proces-verbaal de redenen van deze weigering. Het proces-verbaal van weigering zal een nieuwe datum vaststellen voor de volledige beëindiging en de goede afwerking van de werken.

- 7.3.6 Indien de definitieve oplevering toegestaan wordt ofschoon niet alle werken volledig voltooid zijn, behoudt de Bouwheer zich niettemin het recht voor een beroep te doen op de bankgarantie/borgtocht.

7.4 Bewijswaarde proces-verbaal van oplevering

- 7.4.1 Partijen komen uitdrukkelijk overeen aan een gescande handtekening dezelfde bewijswaarde te verlenen als een handgeschreven handtekening. Bijgevolg wordt een proces-verbaal van oplevering ondertekend met een gescande handtekening gelijkgesteld met een onderhandse akte die wettelijke bewijswaarde heeft.

Art. 8 BETALINGEN

- 8.1 Behoudens in het geval bepaald in 8.1, al 2 hierna zullen de werken worden gefactureerd naargelang de vordering van de werken op basis van maandelijkse vorderingsstaten die door de verantwoordelijke Ontwerper worden goedgekeurd. De Aannemer maakt op het einde van elke maand een vorderingsstaat in twee exemplaren voor goedkeuring over aan de Bouwheer en de verantwoordelijke Ontwerper. Uitsluitend de werken die uitgevoerd zijn in overeenstemming met de aannemingsdocumenten mogen opgenomen worden in de vorderingsstaat. Na goedkeuring van de vorderingsstaat maakt de Aannemer zijn factuur voor de Bouwheer op. Voor werken waarvoor geen bankgarantie noch borgtocht verstrekt wordt door de Aannemer geldt volgende betalingsregeling: Een bedrag gelijk aan 90% van de aannemingsprijs zal worden gefactureerd naargelang de vordering van de werken op basis van maandelijkse vorderingsstaten die door de verantwoordelijke Ontwerper worden goedgekeurd.

De Aannemer maakt op het einde van elke maand een vorderingsstaat in twee exemplaren voor goedkeuring over aan de Bouwheer en de verantwoordelijke Ontwerper. Uitsluitend de werken die uitgevoerd zijn in overeenstemming met de aannemingsdocumenten mogen opgenomen worden in de vorderingsstaat. Na goedkeuring van de vorderingsstaat maakt de Aannemer zijn factuur voor de Bouwheer op. Het resterend saldo van 10% zal gefactureerd worden na gunning van de voorlopige oplevering overeenkomstig 7.1 hiervoor.

- 8.2 Elke factuur dient verstuurd te worden naar het adres vermeld in de Verbintenisakte en dient, vergezeld van de goedgekeurde vorderingsstaat, minstens volgende aanduidingen te bevatten, zonder afbreuk te doen aan de wettelijke voorschriften die ter zake van toepassing zijn:
- het ordernummer van de Bestelling (PO);
  - de datum en de plaats van de werken;
  - "btw verlegd";
  - de totale prijs, exclusief btw, uitgedrukt in EUR.

- 8.3 Behoudens wat vermeld in artikel 8.6, 8.7 en 8.8 hierna, wordt elke betaling uitsluitend uitgevoerd binnen 30 Dagen na ontvangst van een rechtsgeldig opgemaakte factuur; onder rechtsgeldig opgemaakte factuur wordt verstaan een factuur die aan de wettelijke voorwaarden voldoet, ondermeer aan de btw vereisten. De betalingen geschieden op een rekening op naam van de Aannemer bij BNP Paribas Fortis N.V. Indien de Bouwheer zijn verplichting tot betaling niet tijdig nakomt, zal hij uitsluitend gehouden zijn verwijlinteressen te vergoeden aan de Aannemer over het aan de Aannemer verschuldigde bedrag, na een schriftelijke ingebrekestelling vanwege de Aannemer die zonder passend gevolg is gebleven gedurende 15 (vijftien) kalenderdagen.

Partijen komen overeen dat de verwijlinterest gelijk is aan de door de Europese Centrale Bank toegepaste referentie-interestvoet, verhoogd met 4 procentpunten. Deze referentie-interestvoet moet begrepen worden in de zin van artikel 3, 1.d) van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europese Parlement en de Raad van 29 juni 2000 betreffende de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties.

- 8.4 De goedkeuring van een vorderingsstaat en / of de aanvaarding van een factuur kan in geen enkel opzicht als aanvaarding van hoeveelheden en/of werken worden aanzien: elke betaling geldt slechts als voorschot.
- 8.5 In geval van betwisting tussen de Aannemer en de Bouwheer met betrekking tot een vorderingsstaat of een factuur, heeft de Aannemer niet het recht de uitvoering van de werken geheel of gedeeltelijk te onderbreken of stop te zetten.
- 8.6 Elke factuur die niet voldoet aan de voorwaarden voorzien in dit artikel schorst de aanvang van de termijn van opeisbaarheid van de prijs en kan, bijgevolg, op geen enkele manier verwijlinteressen voortbrengen.
- 8.7 De betalingstermijn van 30 Dagen zal in voorkomend geval geschorst worden vanaf de dag van het verzoek door de Bouwheer tot afgifte van het attest bedoeld in artikel 6.20.2 tot en met de dag van ontvangst van dit attest.
- 8.8 De Bouwheer behoudt zich het recht voor de betaling van facturen in te houden in geval 1/ de Aannemer een of meerdere van zijn Onderaannemers niet betaalt, 2/ de Aannemer aan hem toerekenbare schade aan derden niet vergoedt, 3/ de Aannemer zijn sociale- en/ of fiscale verplichtingen niet nakomt.

Art. 9 BANKGARANTIE / BORGTOCHT

- 9.1 Voor werken vanaf EUR 165.000 (excl. BTW) is de Aannemer, tenzij andersluidende overeenkomst, ertoe gehouden, als waarborg voor het nakomen van zijn contractuele verbintenissen, binnen de 15 Dagen vanaf de ondertekening van de Verbintenisakte, via een erkende bank- of borgstellingsinstelling een onvoorwaardelijke en onherroepelijke bankgarantie of borgtocht op eerste verzoek te verstrekken, en dit ten belope van 10% van de totale aannemingsprijs. De bank- of borgstellingsinstelling dient de betaling van de waarborg te garanderen op eerste verzoek van de Bouwheer zonder dat de gegrondheid ervan kan betwist worden;
- 9.2 Indien de Aannemer voormelde bankgarantie of borgtocht niet verstrekt binnen de opgelegde termijn en / of deze niet voldoet aan de gestelde eisen, is de Bouwheer gerechtigd de betaling van facturen op te schorten tot op het ogenblik van afgifte van de vereiste waarborg.
- 9.3 De helft van de waarborg wordt door de Bouwheer vrijgegeven bij de voorlopige oplevering, het saldo bij de definitieve oplevering na aftrek van de sommen die de Aannemer eventueel nog verschuldigd is aan de Bouwheer.

Art. 10 INBREUKEN – EINDE VAN HET CONTRACT

10.1 Het in gebreke blijven van de Aannemer

- 10.1.1 Alle inbreuken ten overstaan van de bepalingen van het Contract, inbegrepen het niet naleven van de bevelen van het Projectteam, evenals de niet-voltooiing van de werken binnen de voorziene termijn, zullen schriftelijk gemeld worden aan de Aannemer. Dit kan per eenvoudig schrijven, aangetekende brief, fax, e-mail, door bemiddeling van een deurwaarder of door opname in het werfverslag of het dagboek der werken. De schriftelijke melding via voormelde wijzen geldt als ingebrekestelling. De Aannemer dient binnen de 15 Dagen na de ingebrekestelling hetzij de gemelde tekortkomingen te herstellen hetzij zijn verweermiddelen doen gelden in een

aangetekende brief aan de Bouwheer. Na die termijn wordt zijn stilzwijgen beschouwd als een erkenning van de vastgestelde feiten.

10.2 Einde van het Contract

10.2.1 Wanneer de niet-uitvoering van de verplichtingen van de Aannemer vastgesteld is in overeenstemming met de bepalingen onder artikel 10.1.1 en de Aannemer na een tweede ingebrekestelling bij aangetekende brief geen passend gevolg geeft aan de tekortkomingen van zijn contractuele verbintenissen binnen een termijn van 15 Dagen, heeft de Bouwheer de keuze tussen:

- a) hetzij de werken te laten uitvoeren door een derde van zijn keuze op kosten en risico van de in gebreke blijvende Aannemer. Deze kan de kostprijs van deze werken niet betwisten die zal afgehouden worden van de bedragen die de Bouwheer hem gebeurlijk nog verschuldigd is. Het feit dat hij de werken niet zelf uitgevoerd heeft, zal hij niet als voorwendsel kunnen aanvoeren om zijn waarborg te weigeren, die geen enkele beperking ondergaat door deze vervanging. Evenmin kan hij deze vervanging inroepen om zich geheel te onttrekken aan zijn wettelijke en contractuele aansprakelijkheden;
- b) hetzij het Contract onmiddellijk bij aangetekend schrijven te beëindigen. In dit geval komen de nog niet vrijgegeven waarborgen van rechtswege toe aan de Bouwheer ten titel van forfaitaire schadevergoeding, onverminderd het recht voor de Bouwheer om voor de rechtbank de volledige schadevergoeding te vorderen.

De Aannemer moet zijn werken stopzetten vanaf de dag die hem wordt betekend; alle nadien uitgevoerde werken komen de Bouwheer kosteloos toe.

Na oproeping van de Aannemer wordt de staat van de werken tegensprekelijk vastgesteld en een inventaris van het materieel en de materialen op de bouwplaats opgemaakt.

De toepassing van voormelde maatregelen onder (a) en (b) bevrijdt de Aannemer niet van de verplichting tot betaling van eventueel verschuldigde verdragingsvergoedingen. Het bedrag van de verdragingsvergoedingen, kosten of uitgaven ten gevolge van de toepassing van voormelde maatregelen wordt automatisch in mindering gebracht van de sommen die de Bouwheer nog verschuldigd is aan de Aannemer, hierbij inbegrepen van de verstrekte waarborgen indien nodig.

10.2.2 Daarenboven is de Bouwheer gerechtigd het Contract met onmiddellijke ingang zonder nadere ingebrekestelling of schadevergoeding en zonder voorafgaande rechterlijke tussenkomst geheel of gedeeltelijk te beëindigen of zijn verplichtingen geheel of gedeeltelijk op te schorten:

- a) indien de Aannemer zijn beroepswerkzaamheid of activiteit stopzet of indien deze dreigt te worden stopgezet of substantieel wijzigt; in geval van opschorting van betaling, in geval van faillissement of kennelijk onvermogen, staking van betaling, verzoek om uitstel van betaling; in geval van strafbare feiten gepleegd door de Aannemer, zijn bestuurders, zaakvoerders of directieleden, of een van deze personen, en / of
- b) in geval in hoofde van de Aannemer een van de volgende omstandigheden zich voordoet:
  - overlijden, feit of maatregel die de handeling- of rechtsbekwaamheid aantast
  - ontbinding, invereffeningstelling, wijziging van het maatschappelijke doel, vermindering van het maatschappelijk kapitaal, aanstelling van een voorlopige bewindvoerder of voorlopige bestuurder;
  - fusie, splitsing, inbreng of overdracht van algemeenheid of van een bedrijfstak
  - onenigheid onder beheerders, bestuurders, vennoten of zaakvoerders, of onbestuurbaar worden van de rechtspersoon wegens gerechtelijke aanhouding van een van hen;
  - substantiële wijziging in de aandeelhoudersstructuur die een invloed kan hebben op de samenstelling van de bestuursorganen (en personen belast met het bestuur en het dagelijks beheer); en / of
- c) in geval van betekening van een bevel tot betaling of beslag op een van de goederen van de Aannemer, alsook in geval van niet-nakoming, schorsing of het opeisbaar stellen van om het even welke verbintenis bij een bank of andere financiële instelling of, in het algemeen, in geval van een voorval dat financiële moeilijkheden laat voorzien of aan het licht kan brengen of de vertrouwensrelatie kan aantasten; en / of
- d) in geval met betrekking tot roerende of onroerende goederen die bestemd zijn of dienstig zijn voor het beroep of de activiteit van de Aannemer, het volgende zich voordoet: bevel, beslag of andere rechterlijke procedure van een derde die ertoe strekt de eigenaar van deze goederen uit te winnen, of stoornis in feite of in rechte met betrekking tot deze goederen; onteigening, bouwovertreiding, verontreiniging of het zonevreemd zijn of worden van deze goederen, bevel tot afbraak, en / of
- e) in geval de Aannemer de verplichtingen niet nakomt die hem zijn opgelegd door de wetgeving, onder meer het vennootschapsrecht, het boekhoudrecht, het milieurecht, het stedenbouwwetrecht of het sociaal recht, en / of
- f) indien de Aannemer niet of niet meer voldoet aan de toegangs-, en/of erkenningsvoorwaarden van het beroep, en / of
- g) indien de Aannemer een inbreuk pleegt op de artikelen 11.1, 11.3, 11.4 en/of artikel 11.10 van deze Algemene Administratieve Bepalingen en/of

- h) indien een derde garant, persoonlijke zekerheidsverstrekker, verkeert in een van de gevallen bedoeld sub a, b, c, d, e, of f hierboven.

De schorsing op grond van een van de hiervoor vermelde redenen belet niet dat het Contract later op diezelfde of een andere grond onmiddellijk wordt beëindigd.

In voorkomend geval zullen Bouwheer en Aannemer onmiddellijk in gemeen akkoord een deskundige aanstellen of in geval hierover geen akkoord bereikt wordt, zal de Bouwheer een deskundige laten aanstellen door de bevoegde rechtbank. De kosten van aanstelling van een deskundige zijn ten laste van de Aannemer, zijn erfgenamen of de gezamenlijke schuldeisers. De deskundige zal een verslag opmaken aangaande de toestand van de aanneming, alsook de afrekening van de op dat ogenblik uitgevoerde werken in verhouding tot de aannemingsprijs.

De Bouwheer heeft de keuze tussen: ofwel de nog niet vrijgegeven waarborgen van rechtswege te behouden ten titel van forfaitaire schadevergoeding, onverminderd het recht voor de Bouwheer om voor de rechtbank de volledige schadevergoeding te vorderen, ofwel de werken te laten uitvoeren door een derde van zijn keuze op kosten en risico van de in gebreke gebleven Aannemer. In dit geval zal de raming der verschuldigde sommen voor de al uitgevoerde of in uitvoering zijnde werken geschieden op basis van de aannemingsdocumenten en rekening houdend met de uitgaven die nog moeten gedaan worden om de stopgezette werken tot een goed einde te brengen. Deze zullen daarop in mindering gebracht worden en zo onder meer de meerkosten te betalen aan de nieuwe aannemer voor de voortzetting van de werken.

De toepassing van voormelde maatregelen bevrijdt de Aannemer niet van de verplichting tot betaling van eventueel verschuldigde vertragingsvergoedingen. Het bedrag van de vertragingsvergoedingen, kosten of uitgaven ten gevolge van de toepassing van voormelde maatregelen wordt automatisch in mindering gebracht van de sommen die de Bouwheer nog verschuldigd is aan de Aannemer, hierbij inbegrepen van de verstrekte waarborgen indien nodig.

- 10.2.3 De Bouwheer heeft krachtens artikel 1794 B.W. het recht het Contract, op gelijk welk ogenblik en door zijn loutere wil, te beëindigen mits hij de Aannemer vergoedt voor het geleverde werk en de geleverde materialen. De Aannemer is niet gerechtigd op een vergoeding voor winstderving.

Art. 11 DIVERSE BEPALINGEN

11.1 Intellectuele eigendomsrechten

- 11.1.1 Alle Intellectuele eigendomsrechten behorende tot een partij voorafgaand aan de datum van aanvang van het Contract blijven behoren tot deze partij.
- 11.1.2 Aannemer vrijwaart de Bouwheer tegen elke vordering tegen de Bouwheer ingesteld op grond van inbreuk of vermeende inbreuk op enig Intellectueel eigendomsrecht wegens het gebruik van het geleverde. De Bouwheer zal de Aannemer van dergelijke vordering onmiddellijk op de hoogte stellen.
- 11.1.3 Indien de Bouwheer het gebruik van het geheel of een deel van het geleverde dient te staken op grond van dergelijke vordering of een eruit voortvloeiende veroordeling, zal de Aannemer op eigen kosten en in onderling overleg met de Bouwheer:
- hetzij voor de Bouwheer het recht verwerven het geleverde verder te gebruiken;
  - hetzij het geleverde aanpassen of vervangen zodat een einde aan de inbreuk wordt gesteld;
  - hetzij het geleverde terugnemen en de Bouwheer crediteren voor de krachtens het Contract betaalde bedragen;
  - dit onverminderd het recht van de Bouwheer tot volledige vergoeding van de door hem geleden schade.
- 11.1.4 De verplichtingen vervat in dit artikel blijven ook van kracht nadat het Contract is beëindigd, ongeacht de reden van beëindiging.

11.2 Publiciteit

- 11.2.1 De Aannemer is niet gerechtigd het Project als referentie te gebruiken of over het Project enige publieke verklaring af te leggen zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming vanwege de Bouwheer.
- 11.2.2 De Aannemer noch zijn onderaannemer(s) mogen publiciteit voeren op of in de buurt van de bouwplaats.

11.3 Handelsmerk

- 11.3.1 Het is de Aannemer niet toegestaan het handelsmerk van de Bouwheer of deze van de Groep te gebruiken zonder de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de merkhouder(s). Bij goedkeuring zal de Aannemer het betreffende handelsmerk of de betreffende merknamen gebruiken in overeenstemming met de instructies en richtlijnen van de merkhouder(s).
- 11.3.2 Bij schending van dit artikel is de Aannemer van rechtswege en zonder ingebrekestelling een forfaitaire schadevergoeding verschuldigd van 25.000 EUR. Dit bedrag zal eventueel verhoogd worden met voldoende sommen om de volledige schade te vergoeden, zonder afbreuk aan de overige rechten waarover de Bouwheer

zou beschikken volgens de wet of het Contract. De Aannemer moet onmiddellijk het onrechtmatige gebruik van het handelsmerk beëindigen en zal van rechtswege en zonder voorafgaande ingebrekestelling een schadevergoeding verschuldigd zijn van 1000 EUR voor elke dag dat de overtreding voortduurt vanaf de ontvangst van een aangetekend schrijven, fax of e-mail vanwege de Bouwheer.

11.3.3 De verplichtingen vervat in dit artikel 11.3 blijven van kracht nadat het Contract is beëindigd, ongeacht de reden van beëindiging.

11.4 Vertrouwelijke Informatie

11.4.1 De Aannemer is verplicht alle informatie die hij, met betrekking tot de Bouwheer, verwerft bij raadplegingen, onderhandelingen, de totstandkoming en de uitvoering van het Contract als vertrouwelijke informatie te beschouwen. Onder vertrouwelijke informatie wordt onder andere verstaan iedere informatie en / of gegeven met betrekking tot zijn relatie met de Bouwheer – waaronder het bestaan van het Contract zelf – het bedrijf, het personeel, de cliënten, haar dochterondernemingen en leveranciers van de Bouwheer, zijn interne voorschriften en werkwijzen, zijn gebouwen en uitrustingen van gebouwen, tekeningen en schema's, het functioneren van de hardware, de bestanden, de software en enig activa van de Bouwheer, die de Aannemer op enigerlei wijze ter kennis is gekomen.

11.4.2 Bovendien zal de Aannemer zodanige informatie op een beveiligde manier gebruiken en uitsluitend gebruiken voor het doel waarvoor zij is bestemd.

11.4.3 De Aannemer is verplicht om alle bij hem werkzame of door hem bij de uitvoering van zijn verplichtingen ingeschakelde personen (zowel natuurlijke als rechtspersonen) deze geheimhoudingsplicht als hiervoor omschreven op te leggen. De Aannemer zal op eerste verzoek van de Bouwheer alle ter zake door de Bouwheer gewenste documenten verstrekken - waaronder geheimhoudingsverklaringen - opdat de Bouwheer kan nagaan of de Aannemer ter zake zijn verplichtingen is nagekomen.

De Aannemer is ook verplicht om ter zake alle overige redelijkerwijs te nemen maatregelen te treffen om te voorkomen dat derden op enigerlei wijze inzicht kunnen krijgen in de in dit artikel genoemde vertrouwelijke informatie en gegevens, waaronder beveiligingsmaatregelen, terwijl de Aannemer zodanige informatie niet langer onder zich zal houden dan noodzakelijk voor de uitvoering van zijn contractuele verbintenissen.

11.4.4 De Aannemer is voorts verplicht om zijn relatie met de Bouwheer -waaronder het bestaan van het Contract zelf - geheim te houden en op generlei wijze aan derden bekend te maken, tenzij de Bouwheer zulks vooraf schriftelijk heeft goedgekeurd.

11.4.5 Er wordt overeengekomen dat de geheimhoudingsverplichtingen niet gelden ten opzichte van informatie die:

- a) op het ogenblik van bekendmaking tot het publiek domein behoorde (anders dan als gevolg van contractbreuk); of
- b) bekendgemaakt wordt aan de Aannemer door een derde partij die geen inbreuk pleegt op enige geheimhoudingsplicht; of
- c) verplicht bekendgemaakt dient te worden als gevolg van enige toepasselijke verordening, wet, regel of regelgeving van enige overheidsinstantie of als gevolg van een rechterlijke beslissing; of
- d) die onafhankelijk ontworpen is door de Aannemer zonder gebruik noch verwijzing van of naar enige Vertrouwelijke Informatie.

11.4.6 Indien een van de bovenvermelde uitzonderingen van toepassing is, zal de Aannemer zich in ieder geval onthouden van enige daad die mogelijks schadelijk is voor de naam en reputatie van de Bouwheer.

11.4.7 Bij schending van onderhavig artikel is de Aannemer van rechtswege en zonder ingebrekestelling een forfaitaire schadevergoeding verschuldigd ten belope van 25.000 EUR. Dit bedrag zal eventueel verhoogd worden met voldoende sommen om de volledige schade te vergoeden, zonder afbreuk aan de overige rechten waarover de Bouwheer zou beschikken volgens de wet of het Contract.

11.4.8 De verplichtingen vervat in dit artikel blijven ook van kracht nadat het Contract is beëindigd, ongeacht de reden van beëindiging.

11.5 Niet-hoofdelijke aansprakelijkheid

11.5.1 Indien een Contract wordt afgesloten door meerdere juridische entiteiten behorend tot de Groep, zal elke juridische entiteit uitsluitend aansprakelijk zijn voor haar eigen verplichtingen.

11.6 Rechtsafstand

11.6.1 Elke afstand vanwege de Bouwheer van de rechten die hij, rechtstreeks of onrechtstreeks, uit het Contract haalt, geschiedt slechts mits ondertekening van een uitdrukkelijke en geschreven verklaring van deze afstand; bijgevolg zal het niet uitvoeren of nalaten door de Bouwheer, hetzij vrijwillig of onvrijwillig, gedeeltelijk of volledig, van de rechten die hij rechtstreeks of onrechtstreeks haalt uit het Contract, op geen enkele wijze de afstand van deze rechten tot gevolg hebben.

11.7 Overdracht van het Contract

- 11.7.1 De Aannemer mag zijn rechten en verplichtingen uit het Contract niet overdragen zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Bouwheer.

11.8 Opschorting -retentierecht – verrekening

- 11.8.1 De Aannemer is enkel bij toepassing van artikel 6.17.5 gerechtigd zijn verplichtingen tegen de Bouwheer op te schorten.
- 11.8.2 De Aannemer is niet gerechtigd tot uitoefening van enig retentierecht ten aanzien van in eigendom aan de Bouwheer toebehorende zaken of zaken waarop de Bouwheer enigerlei aanspraak heeft.
- 11.8.3 De Aannemer is in geen geval gerechtigd tot verrekening (compensatie).

11.9 Briefwisseling

- 11.9.1 Elke briefwisseling wordt verstuurd naar het adres waar de partijen hun keuze van woonplaats hebben gedaan. De keuze van woonplaats is vermeld in de Verbintenisakte. De Bouwheer en de Aannemer kunnen echter een nieuwe woonplaats kiezen mits kennisgeving van deze nieuwe keuze van woonplaats aan de tegenpartij.

Bij gebreke van een keuze van woonplaats dient elke briefwisseling verstuurd te worden, naargelang het geval, naar de maatschappelijke zetel of de woonplaats van de medecontractant.

- 11.9.2 Tenzij andersluidende bepalingen in onderhavige AAB kan elke kennisgeving geschieden bij wijze van om het even welk middel van verzending, hetzij per post, elektronisch of op een andere wijze.

11.10 Loyauteit

- 11.10.1 De Aannemer verbindt zich ertoe geen enkel rechtstreeks noch onrechtstreeks voordeel te beloven of toe te kennen, als tegenprestatie voor het Contract of in relatie met het Contract, aan om het even welke natuurlijke persoon (en aan relaties dezer) of rechtspersoon verbonden met de Bouwheer door een arbeidsovereenkomst, een mandaat of elke andere overeenkomst.
- 11.10.2 Bij schending van onderhavig artikel is de Aannemer van rechtswege en zonder ingebrekestelling een forfaitaire schadevergoeding verschuldigd ten belope van 25.000 EUR (vijfentwintig duizend euro). Dit bedrag zal eventueel verhoogd worden met voldoende sommen om de volledige schade te vergoeden, zonder afbreuk aan de overige rechten waarover de Bouwheer zou beschikken volgens de wet of het Contract.

11.11 Geldigheid

- 11.11.1 indien een van de bepalingen van het Contract nietig, onwettig of onuitvoerbaar is of wordt, zal dat de geldigheid van de overige bepalingen op geen enkele manier aantasten.

11.12 Verwerking van persoonsgegevens door de Bouwheer

- 11.12.1 De Aannemer gaat akkoord met de registratie en de verwerking door de Bouwheer van de persoonsgegevens die betrekking hebben op zichzelf, zijn personeel, lasthebbers en andere vertegenwoordigers, op voorwaarde dat het uitsluitend gegevens betreft bekomen in het kader van de contractuele of precontractuele relatie Aannemer / Bouwheer en dat de verwerking van deze gegevens geschiedt voor volgende doeleinden: het beheer van de contractuele en /of precontractuele relaties, het voorkomen van misbruiken en fraude, de opmaak van statistieken en testen, de commerciële prospectie of direct marketing betreffende bank, verzekering- en / of financiële producten, of betreffende andere producten die door de Bouwheer of door rechtspersonen van de Groep, gepromoot worden.
- 11.12.2 De Aannemer gaat akkoord met de mededeling van voormelde gegevens aan met de Bouwheer verbonden vennootschappen of aan rechtspersonen van de Groep, of aan andere personen krachtens een wettelijke verplichting of in geval van wettig belang. Dit akkoord geldt ook indien de mededeling aan bovenvermelde personen zou gebeuren naar landen buiten de Europese Unie die al dan niet waarborgen bieden voor een adequaat beschermingsniveau.
- 11.12.3 Bij de Bouwheer wordt de toegang tot de persoonsgegevens beperkt tot de personen die ze nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.
- 11.12.4 De Aannemer, zijn personeel, zijn lasthebbers en andere vertegenwoordigers hebben een recht op toegang tot de hen betreffende persoonsgegevens, en een recht op verbetering van onjuiste persoonsgegevens die op hen betrekking hebben. Zij hebben tevens het recht om zich, op hun verzoek en kosteloos, te verzetten tegen de verwerking van de hen betreffende persoonsgegevens in de mate dat de verwerking gebeurt voor commerciële prospectie of direct marketingdoeleinden.
- 11.12.5 De Aannemer verbindt zich ertoe zijn personeel, zijn lasthebbers en zijn andere vertegenwoordigers te informeren over de inhoud van de onderhavige clausule en maakt zich sterk voor hun akkoord ermee.
- 11.12.6 De Bouwheer is de verantwoordelijke voor de verwerking van de bovenvermelde persoonsgegevens in de zin van artikel 2, d) van de richtlijn van 24 oktober 1995 n° 95/46 van het Europese Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

Art. 12 TOEPASSELIJK RECHT - GESCHILLEN

12.1 Het Contract is onderworpen aan het Belgisch recht. Elk geschil met betrekking tot offerteaanvragen, offertes en Contracten, geregeld door onderhavige administratieve bepalingen wordt voorgelegd aan de rechtbanken te Brussel die uitsluitend bevoegd zijn. Alvorens zodanig geschil aan de bevoegde rechtbank voor te leggen, zullen partijen, indien het geschil zich daartoe leent, zich inspannen het geschil eerst in der minne te regelen. De Aannemer verbindt er zich toe in geval van geschil de uitvoering van de werken niet te staken of op te schorten tenzij gedurende de tijd die nodig is voor de vereiste vaststellingen.

- © Algemene Administratieve Bepalingen van BNP Paribas Fortis N.V. V11 2017-05-09.